

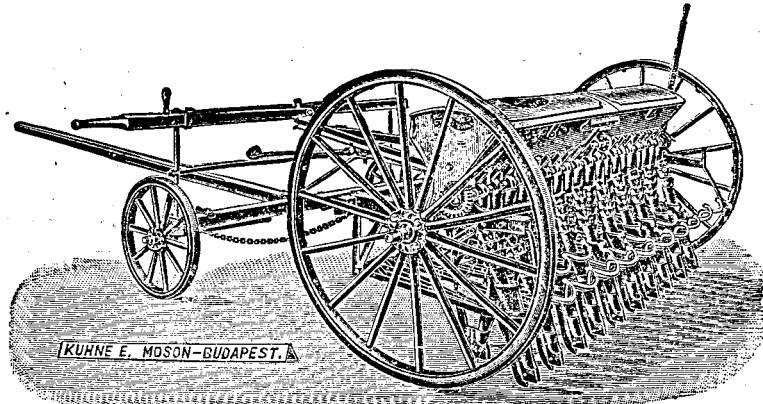
F. Merk:
Tokajlakó

ERDELYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. MÁRCIUS 31.

13. SZÁM.

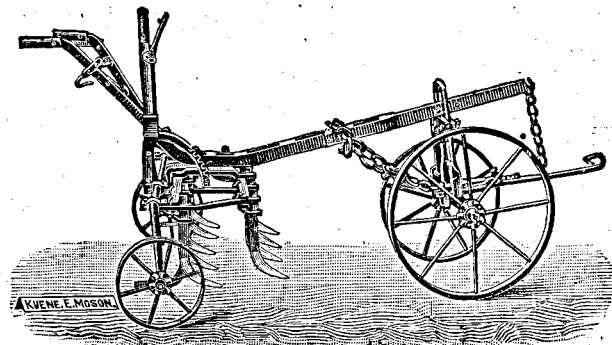
KUHNE E. MOSON-BUDAPEST.

KÜHNE E. hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu acélekék Mélyítő- és porhanyító eszközök
Rét- és szántó föld-boronák a tavaszi szántás helyettesítésére

„Mosoni Drill“
sorvetőgépek.

1672

Új! „Econom“ műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
Osborne-Aratógépek

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a
Fiókraktár: Temesvár, Gazdándvar.

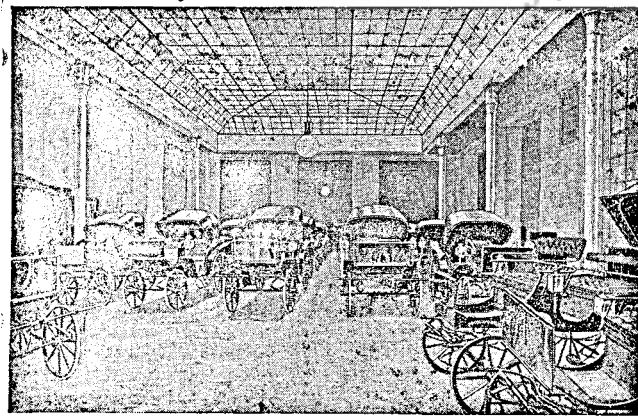
A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiaru csarnok szövetkezet,

mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja.

VII., Rákóczi-út 72.

Kocsiarucsarnok

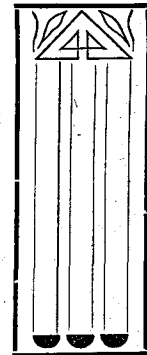

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

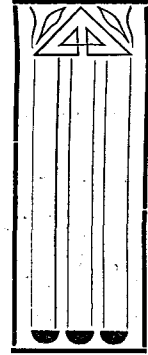
Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik raktáron tartatnak.

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magárjárókat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, ugy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtokéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvételnek.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű 1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

Telefonszám 394.

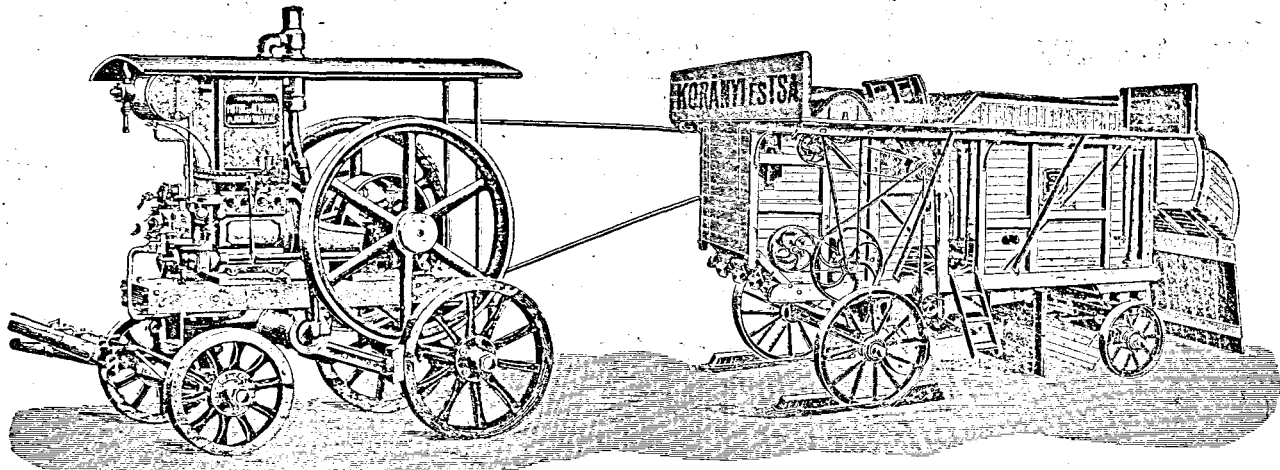
**LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK STB. STB.**

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSEGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemi
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.

Állandó legnagyobb gépkiallítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1-2 fillér.**

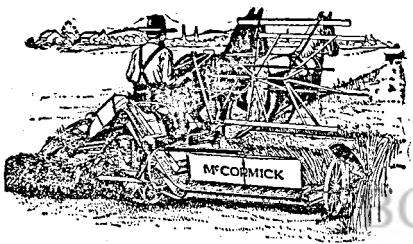
Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitünő rendszerű
uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselője, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

1707

Kedvező fizetési feltételek.

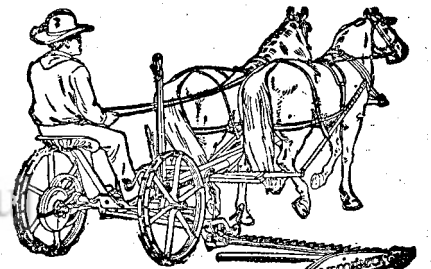
Kéveköto-aratógép.

MC. CORMICK

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4“ fűkaszalógép.

Különleges gépek:

Kéveköto-aratógép

Marokrakó aratógép

Fűkaszalógép

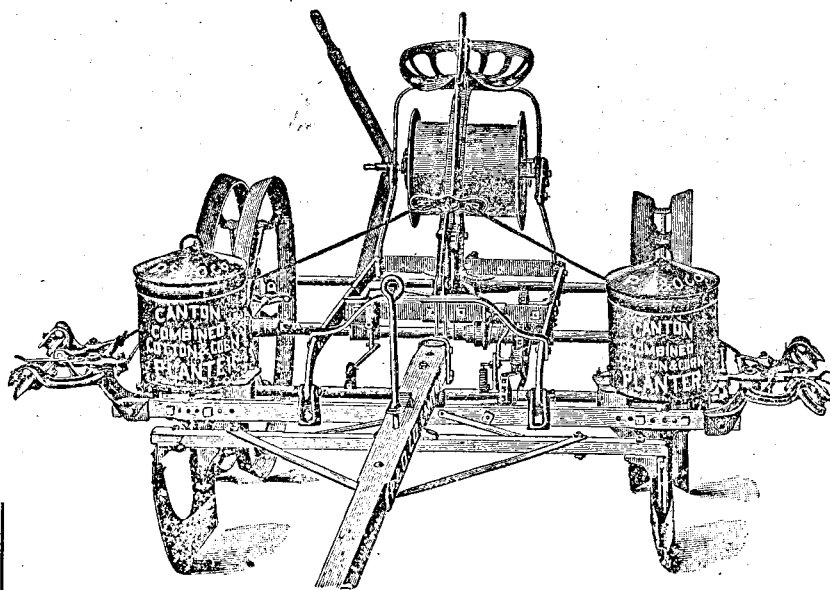
1857

Szénaforgatógép

Szénagyűjtőgép

„Ohio“ tengeriszártógép

Tengeri-morzsológép

„Senior“ tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom.
négyzetben ültet.

Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánykamra és cséplőgép-
hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Állandó gépkiallítás Budapesten

Különleges eszközök:

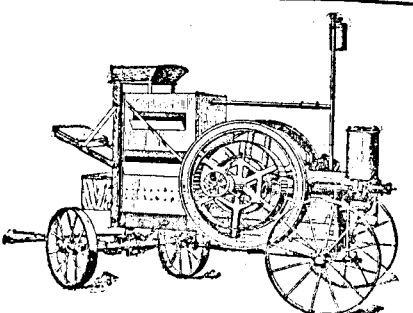
Tárcsás borona,
tarlóhántásra és vetőszántásra.

Rugófogas borona,
lazításra.

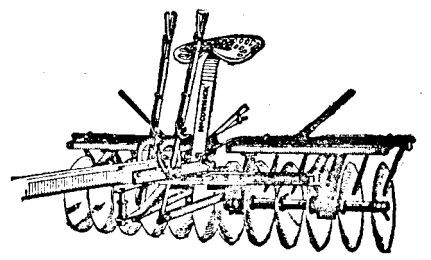
Aczél-lókapá,
tengeri- és burgonyakapálásra.

14 fogas cultivator.

Istállótrágya-szórókocsi.

Benzin-Lokomobil.

Tárcsás borona.

Szuperfoszfát-műtágyákat a legolcsóbb napi árakon szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése.	165
A gőzeke munkájáról. <i>Br. Kemény József</i>	167
A tavaszi vetés új módja.	168
A sörárpatermesztés aranyabályai.	168
A keltetőtojások kezeléséről.	169
Kasok átvágása kaptárba. <i>Uhlárik Sándor</i>	169

Erdélyi gazdatisztek rovata.

Felelet: „Kérdések a lecernavetésről” című kérdésre. <i>H. A.</i>	170
--	-----

Kisebb szakközlemények.

Egyes közlemények.

Hirdetések.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése.

1907. március 24.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet március 24-én tartotta rendes közgyűlését saját szék-házában.

Elnökölt: br. Bánffy Ernő.

Előadott és jegyzett: Tokaji László.

Felneváltak: br. Jósika Gábor e. alelnök, Baintner Ferenc dr., Bánffy Ferenc br. Bánffy György gr., Bánffy Miklós gr., Bárdos Péter, Bethlen Balázs gr., Bethlen Pál gr., Bocsánzi László, Bornemisza Elemér br., Eöry Tivadar, Gyárfás Endre, Gidófalvy István dr., Lendvai Emil, Lészai Ferenc, Mannsberg Sándor br., Manskásy Pál, Molnár Sándor, Nagy Dezső, Nagy Lajos, Papp József dr., Reich Albert, Ritter Gusztáv, Réti János, Szász István, Szecsey István, Szekula Ákos, Szentkirályi Ákos dr., Szilágyi István, Teleki Ferenc gr., Tulogdi Samu, Varga Kálmán egyleti tagok és a földmivelésügyi miniszterium részéről br. *Podmaniczky* Gyula miniszteri titkár.

1. Elnökölt br. Bánffy Ernő a gyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés.

Van szerencsém üdvözölni a tisztelt tagtárs urakat s őszinte szívből megköszönni szíves megjelenésüket új hajlékunkban, melyben először van szerencsénk közgyűlést tartani. 62 év után végre eljutottunk oda, hogy *saját otthonunk* van, adja Isten, hogy az új otthonunkban az egyleti érdeklődés még mind nagyobb legyen, közös együtt működéssel a szomoruan indult állapotokat javítani igyekezzünk s ez iránti törekvéseinket, fáradozásainkat siker koronázza.

Nagy veszteség érte egyletünket a lefolyt évben: elvesztettük felejthetetlen elnökünket, vezérünket Cs. *Szabó Józsefet*, ki több mint három évtizeden keresztül vezette egyletünket, fáradhatatlan buzgóság, igyekezet és szakértelemmel. Hazarészünk közgazdasági ügyeinek mindig előharcosa volt a szó szoros értelmében; gazdaközönségünk helyzetének javítása volt mindig szeme előtt és e téren nem egy siker koronázta buzgóságát; legfőbb törekvése mindig az volt, hogy a gazdaközönség,

birtokososztály érdeke minden téren meglegyen védve. Felejthetetlen elnökünk ravatalára egyletünk, vezetésem alatt küldött-ségileg, emlékkoszorút helyezett el. Ez összetűzött virágok elhervadtak, de néhai elnökünk emléke egyletünk életében örök időnkig fennmarad, jóságos szelleme pedig legyen irányítónk és vezetőnk továbbra is!

A lefolyt évet nem számíthatjuk a szerencsésebb esztendőkhöz. Dacára a meglehetősen termésnek, aggodalommal kell, hogy a gazda a jövő elé nézzen. A jövőt borussá teszi a folyton fokozódó *munkás mozgalom*, mely mindinkább kétségessé teszi a jövedelmező gazdálkodást. A földmivelő munkásnép szervezkedése egész éven át feltartóztathatatlanul folyt. A szervezkedés nem gazdasági alapon történik, holott a munkásnép nyomoráról nap-nap után olvasható hírek után, mindenki a gazdasági alapon való szervezkedést tartaná természetesen. Arról azonban szó sincs, ma még egyetlen földmives munkás szervezet sem tett lépést az irányban, hogy tagjainak jólétét mással fokozza, mint lehetetlen munkabérfeltételek megsabálásával. Tul magos munkabérek szabtak meg az egész tavalyi évben, minden téren. Ez a körülmény elvonta a gazdaközönség rokonérzését a munkásnép szervezkedésétől. Az a nézet lett uralkodóvá, hogy a legszélsőbb humanizmus sem változtathatja meg a mostani viszonyokat, miután a munkásnép ma kizárólag lelketlen szociáldemocrata vezetők befolyása alatt áll. A legcélravezetőbb dolog, ha a gazdaközönség, az oly annyira káros meglepetések ellen szervezkedik.

Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület a tavalyi munkás sztrájkok tanúságaként, nyomban megalakította az ugynevezett *munkásügyi bizottságot*. Ez a bizottság elsősorban a cselédtörvény revíziójára vonatkozó kívánásokat állapította meg, ez óhajtott revízió előmunkálatai meg is történtek, a nagyméltóságú földmivelésügyi miniszter ur több rendbeli szakértekezletet tartott ez ügyben, mely értekezleteken egyletünk is képviselve volt. Vidéki gazdasági egyletek is hasonló módon szervezkedtek, ahol a baj közelebb volt s már is több vidéki egyesületben meg-

== Jobb és ==
megbízhatóbb
== magvakat ==

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
* **Ödön**

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Gazdasági, főzelek- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. —

alakult a gazdák szövetsége, melyek minden kitelhető móddal védekezni fognak oly fajta meglepetések ellen, mint a tavalyi mezőgazdasági munkássztrájkok voltak, melyek mindkét részen kimondhatatlan károkat okoztak. Az előző 2 év tanúságai folytán azonban a gazdáknak pusztán csak társadalmi szervezkedése elégtelennek bizonyult; ez évben általánossá lett az az óhajtás, hogy a *mezőgazdasági érdekképviseleteket újjá kell szervezni*. A földmivélés-miniszter ur nyomban hivatalba lépése utau kijelentette, hogy elsőrendű feladatának tartja a mezőgazdasági érdekképviselet megalkotását. Az erre vonatkozó törvényjavaslat is mielőbb a törvényhozás elé kerül.

A földmivélésügyi m. kir. miniszter ur hivatalba lépése óta több igen fontos intézkedés történt. Hivatalba lépése után nyomban intézkedett, hogy a gazd. egyesületek megfelelő anyagi támogatásban részesüljenek. Jelentős intézkedéseket tett az állattenyésztés fejlesztése céljából, az állatorvosi akadémiát főiskolai rangra emelte, a gazd. tanintézeteket akadémiákká fejlesztette. Előkészítette a mezőgazdasági szakoktatás gyökeres reformját. Fejlesztette a gyümölcs és élelmi szerek kivitelét, az okszerű madár védelmet. A földmivélésügyi miniszteriumnak, immár a képviselőház által megszavazott költségvetése egy új, az eddiginél is nagyobb arányu birtok politikai akciót jósol. *Darányi Ignác* földmivélésügyi miniszter ur ónagyméltóságának annyi fontos nagyjelentőségű jó indulatu intézkedése történt a lefolyt évben, hogy kötelességemnek tartom e helyen, bizonyára a gazdaközönség helyeslésével találkozva, hálás köszönetem fejezni ki iránta, ki összes gazdasági ügyeinket, bajainkat a legmesszebb menő részletekig felismerve, igyekszik azokon segíteni, jó utra terelni és orvosolni.

Ez alkalommal is tanujelét adta a miniszter ur ónagyméltósága, egyletünk iránti jóindulatának azáltal, hogy mai közgyűlésünkön is helyettesítette magát, br. *Podmaniczky Gyula* miniszteri titkár ur óméltóságával, kit körünkben tisztelni is van szerencsénk, s kit legmelegebben üdvözlök erről a helyről.

Az elmondottakban azon törekvést vázoltam, mely a gazdasági törvényhozásban és a m. kir. kormány működésében jut kifejezésre. Nekünk, gazdáknak azonban vannak kötelességeink, melyeknek saját körünkben, társadalmi munka által kell megfelelnünk. Ezeknek egyike az *erdélyi gazdaközönség szorosabb összefűzése*, egybekapcsolása, mert csak akkor, ha Erdély gazdái együttesen léphetnek fel, együttesen emelhetik fel szavukat jogos érdekeik védelmében, remélhetik azt, hogy különleges viszo-

nyaik, különleges sérelmeik az egész ország által figyelemre méltattassék és csak együttes működéssel, egymás kölcsönös támogatásával teljesíthetik azt a kulturális és nemzeti missiót, amelyre e hazában hivatva vannak.

Másik kötelességünk a földmivélési foglalkozás sajátságából foly. Az iparban a nagy ipar természetszerűleg szemben áll a kis iparossággal, a kereskedelemben a nagy kereskedő a kiskereskedővel; egyedül a földmivélés az, melyben a nagyobb tőke nem áll szemben a kissebbel, amelyben az egész gazdasági osztály érdekei azonosak. Ez érdekközösséget ismerve, *óhajtánám bevonnai az Erdélyi Gazdasági Egyletbe a kisbirtokosságot is*, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet megfelelő nevének, valóban egész Erdély gazdatársadalmát foglalja magába.

Mielőtt bezárnám megnyitó beszédemet, meg kell emlékezniem *halottainkról*, kiket körünkben a kérlelhetlen halál elragadott. Elsősorban megemlékezem gr. *Károlyi Sándorról*, ki közgazdaságunknak fő-fő zászlóvivője volt, megalapítója a szövetkezeteknek, kinek emlékének örök hálával tartozik az ország gazdaközönsége. Saját kekelünkben elvesztettük br. *Huszár Sándort* egykori egyleti alelnököt, *Hegedüs Sándor* volt keresk. minisztert, br. *Horváth Ödön*, *Bokros Lajos*, gr. *Lázár Imre*, *Orosz Lajos*, *Somogyi Albert*, *Hosszu Theophil*, dr. *Nyerges Zsigmond*, *Sigmond Dezső* alapító tagokat. Dr. *Farkas Géza*, Cs. *Sándor Imre* rendes tagokat. Legyen emléküik áldott.

Ezzel a mai napra összehívott közgyűlést megnyitom. A jegyzőkönyv vezetésére felkérem Tokaji László titkár urat. A jegyzőkönyv hitelesítésére: br. *Mannsberg Sándor* és dr. *Szentkirályi Ákos* tag urakat.

Gróf *Bánffy Miklós* teljesen egyetért az elnöki megnyitó beszéd minden részével; de annak különösen két, a jövőre vonatkozó passzusának jelentőségét akarja kiemelni, mert mind a kettőtől az erdélyi gazdatársadalom és az Erdélyi Gazdasági Egylet működésének fokozott sikerét kell várni. Az egyik az, hogy a közös célok elérésére az erdélyi gazdatársadalom szoros összefűzése szükséges, a másik az, hogy az *egész* erdélyi gazdatársadalomnak minden rétegre kiterjedő szolidaritása intézményesen szervezendő. Indítványozza, hogy a két eszme megvalósítása céljából a közgyűlés bizottságot küldjön ki.

Szentkirályi Ákos dr. és br. *Jósika Gábor* hozzászólása után — a közgyűlés az elnökségből, titkárból, gr. *Bánffy Miklós*, *Benkő Mihály*, gr. *Teleki Ferenc*, *László László* és *Nagy Dezső*ből álló bizottságot küldte ki azzal az utasítással, hogy javaslatait az igazgató-választmány elé terjessze.

2. Az igazgató-választmány jelentése az egylet 1906. évi működéséről, a pénztári jelentés az 1906. évi zárszámadásról és számvizsgáló bizottság jelentése az egylet múlt évi számadásairól a tagoknak alapszabályszerű időben megküldetvén — fölolvastatva tekintetett, tudomásul vétetett és egyleti pénztárnoknak a fölmentvény megadatott.

3. Az 1907. évi, az igazgató választmány által előterjesztett költségelőirányzat fölolvastatott és — a közgyűlés által elfogadott.

4. Cs. *Szabó József* elhunytával elnök választásának szüksége merülvén föl, báró *Jósika Gábor* indítványára — a közgyűlés az Erdélyi Gazdasági Egylet *elnökévé* br. *Bánffy Ernőt*, *alelnökévé Lészai Ferencet* egyhangúlag választotta meg.

A megválasztottak köszönetüket fejezték ki a közgyűlésnek a beléjük helyezett bizalomért és ígérték, hogy egész munkaerjüknek, jöcakarataknak és minden képességüknek latbavetésével igyekeznek majd annak a tisztségnek megfelelni, melyet a közgyűlés rájuk ruházott.

5. Az igazgató-választmány javaslatára — a közgyűlés azt határozta, hogy nagyérdemű néhai elnöke, Cs. *Szabó József* emlékének megörökítése céljából

a) évente kitűzendő Egyszáz korona összegű kiállítási jutalomdíjat rendszeresít, amely az egylet által rendezett kiállításokon mint: „Cs. *Szabó József* (néhai elnöke) emlékére az e. g. e. által adományozott díj“ egy összegben lesz kiadandó.

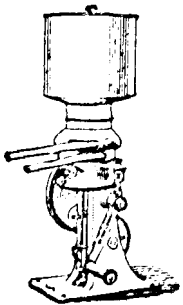
b) ülésterme részére Cs. *Szabó József* olajfestésű arcképét készítteti el.

Az igazgató-választmány javaslatára továbbá a közgyűlés azt határozta, hogy — a parcellázott telek eredeti leltári értékének, a befektetett összegnek és az új egyleti székház építési költségének fedezetén felül ide a parcellázásból várható felesleg egynegyede minden évi befolyandó kamat a tisztviselői nyugdíjalap céljára mindaddig tőkésítették, ameddig a nyugdíjalap — a később megállapítandó nyugdíjszabályzat szerinti — megfelelő összegre növekszik.

6. Egyleti titkár bejelentette, hogy a múlt közgyűlés óta alapító tagnak: *Almay Károly*, *Koós Mihály dr.*, *Szilágyi Ferenc*, ifj. *Teleki Domokos*; rendes tagnak: *Aubin Károly*, *Balla György*, *Brutsi László*, *Engi Elek*, *Gorbay Ágost*, *Grünfeld Májer*, *Igaz Lajos*, *Idrányi Endre*, *Léb Bernát*, *Szász Ferenc* léptek be.

7. Br. *Bánffy Ernő* e. elnök indítványára — a közgyűlés a következő sürgönnyt küldte *Darányi Ignác* földmivélésügyi miniszterhez:

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlésén összegyűlt gazdák hálással emlékszenek meg Nagyméltóságodnak a

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejjgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszközgyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

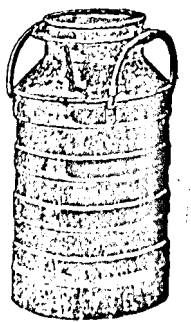
VAJKIVITEL:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

magyar mezőgazdaság érdekében kifejtett sikerdus működéséről és az erdélyi gazdasági érdekek iránt mindenkor tanúsított meleg érdeklődéséről és bizalomteljesen üdvözik Nagyméltóságodat. Br. Bánffy Ernő elnök.

8. Szentkirályi Ákos dr. indítványára — a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott br. Bánffy Ernő és br. Jósika Gábor alelnököknek a néhai elnök hosszas betegsége alatt és halála óta kifejtett sikerdus működésükért.

A gőzeke munkájáról.

Irta: Báró Kemény József.

Régi és meg nem dönthető alapelve a gazdálkodásnak az, hogy az egész gazdasági üzem alapvető és legfontosabb munkája a szántás. És igen különös, hogy éppen ez a pontja a gazdálkodásnak az, a melyre igen sok gazda kevés figyelmet fordít; pedig addig, míg ezen alapvető munkára nincs kellő gond fordítva, addig teljes ok nélküli luxus kiadás a nemesített vetőmag és műtrágya. A helyes talajmivelés egyik alapelve meg az, hogy ősszel minden bevetendő terület *legalább* 25 cm. mélyen meg legyen szántva, így érvényesül a téli fagy porlasztó hatása, így raktározható a téli nedvesség, így végezhető el idejében az úgy is rövid időre összetörölő tavaszi munka. Igen sok gazdaság iga ereje, eddig sem volt megfelelő, sem mennyiség, sem minőség tekintetében s ezen viszony a mostani óriási ökorárok, s a nagy liberalitás következtében lehetetlen cselédviszonyok között javulni nem fog, az előre látható. Másrésztől meg a gazda kiadásai folyton nőnek, hogy megélhessen úgy a hogy, kénytelen minden erejét s figyelmét arra fordítani, hogy többet termeljen, ennek meg alapföltétele a jó szántás. *A modern gazdálkodás szántója többé nem az iga, hanem a gép.* Teljesen eltekintve a robbanó motoroktól, (benzin, ergin, spiritus stb.) mivel ezek szántásra ma még használhatatlanok, s eltekintve a villanyerőtől, mely csak specialis viszonyok között használható, csak is a gőzerővel való szántásra kívánok ez alkatommal kiterjeszkedni. Gőz-éke rendszert ma ötöt különböztethetünk meg és pedig:

1. Locomotiv után akasztott ekével és ásógép;
2. Round-about rendszer;
3. Egy gépes állósított üzem;
4. Egy gépes önmozgó két vízszintes dobbal;
5. Két gép rendszer.

A locomotiv, után akasztott ekével, volna első tekintetre a legegyszerűbb igit helyettesítő gép, s tényleg eleinte mind ilyen gépeket szerkesztettek, részint ekét akasztva a mozdony mögé, részint meg ásó szerkezettel akarva célt érni. (Garret, Proktor, Darley, Fowler „Gang“-ekéje, Mechward ásógépje) Ezen rendszerek használhatósága és munkabírása azonban igen csekély, mert a locomotiv előrehaladása a rendelkezésre álló erő legnagyobb részét felhasználja úgy,

hogy produktív munkára kevés erő marad fenn. S tényleg mindenféle hangzatos reklám dacára ezen gépek elterjedni nem tudtak. A többi egy gépes rendszerek (Howard, Fowler, Fiskén, Barford, Perking stb. félek) legyenek azok akkor a 2. r. 3. r. 4. alatt említettek, ugynevezett horgonykocsikkal dolgoznak és ebben van gyenge oldaluk. A felállítás, tovaszállítás nehézkes, hosszadalmas és igit vesz igénybe, azonkívül a vezető acéltrót csigákon fut, melyeket szintén állítani kell; kemény talajnál a horgony-kocsi kiugrik s ennek visszahelyezése sok időt vesz igénybe stb., mindezt összevéve ezen rendszerek sem igen terjednek, Hogy mi minden kell egy ilyen felszereléshez, álljon itt például a Fowler-féle round-about I. Ez áll 1 locomotivból, 1 kötél-dob-kocsiból, 2 horgony-kocsiból, 10 drb. kötéldob-kocsiból. Legelterjedtebb a két géprendszerű gőzeke, s habár ára ennek a legmagasabb, mégis csakis ezen rendszert lehet ajánlani. Legyen ezen kis áttekintéssel elég a gépekről, s térjünk át a gőztalajmivelés gazdasági jelentőségére.

Tudvalevő dolog, hogy a gőzszántás munkája mindig és minden körülmények között összehasonlíthatatlanul jobb az iga-szántásnál, s ennek következménye a nagyobb s biztosabb termés. A gőzszántás bevezetése sok igit tesz feleslegessé (20 lóerős gép circa 20 pár igit pótol) s ezen igit állatok helyett haszon állat tartható. Ha figyelembe vesszük azt is, hogy hová-tovább mind nehezebb lesz bérest kapni úgy belátható, hogy e téren nagy segítség a gazdának a gőzgép. Igen sok gazdaság főterménye a cukorrépa, ennek okszerű termelése meg jó és mély szántás nélkül az bizonyos extenzív cukorrépa termelés egy neme, mely magyar találmány ugyan, de erre nincs okunk büszkének lenni. Gőzszántással érhető el a legtökéletesebb megmivelés és gőzszántással lehet igazán élvezni a mély mívelés hasznát, de természetesen a mély mívelésre való átmenetet okszerűen kell keresztül vinni, mivel ellenesetben több a kárunk, mint a hasznunk. A termőréteg mélyítésével különösen nehéz talajban, elérhetjük az alagsövezés nagyobb hatályosságát, mert a víz gyorsabban hatol át a felsőbb rétegekből az alsókba, a növényzet kevesebbet szenved az állóvíz miatt, mint sekély mívelésnél, s mint fölönnyt kiemelem ismételtelen azon körülményt, hogy mély termőréteg előállításával képesítjük a talajt nagyobb mennyiségű nedvesség visszatartására, tehát gyűjtésére.

Régi tapasztalat, hogy ott, hol éveken keresztül mélymunkát alkalmaztak a jövedelem nagyobb és biztosabb, s kevésbé van a nedvesség vagy szárazságtól befolyásolva, mint sekély mívelés után; s ha még tekintetbe vesszük, hogy az eke gőzerővel vontatva a szántóföldön gyorsan haladhat s ezáltal a talajnak jobb keverése és teljesebb porhanyítása van lehetővé téve, mint a legpontosabb fogatos munkánál, továbbá hogy gőzerővel végzett munkával elkerüljük a talaj lazítására nézve semmiesetre sem előnyös összetaposását a talajnak, úgy okvetlen minden gazdálkodó gazda el kell ösmerje a

gőzmivelés fölényét. Nagy előny az is, hogy akkor is szakadatlanul szánthatunk, ha a fogatok aratási és betakarítási munkákkal vannak elfoglalva. Más szempontokból is óriási előny és haszon a gazdára a gőzekével való mívelés. Lássuk ezen oldalát is a dolognak. Azon tényezők közül, melyek újabb időben az olcsó gazdasági termelést megnehezítik, leginkább a magos munkabéreket szokás emlegetni. Szó sincs róla ez egyik főtenyező, de majdnem még fontosabb az igavonó állatok beszerzése és eltartása. Könnyű talaju birtokoknál felvehetjük, hogy az igavonó állatok a bruttójövedelem $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{4}$ -ét felemésztik. Jó talaju birtokon az arány valamivel kedvezőbb a magasabb bruttójövedelem miatt, sok esetben azonban a szükséges intenzív szántás és más munkálatok aránylag nagyobb fogaterőt igényelnek, sőt nehéz talaju birtokokban, mély mívelés után, a vonóállatok munkabírása nem is elégséges. Miután a munkáskéz drágulásának megakadályozása nincsen módunkban, oda kell törekedjünk, hogy a vonó állatokkal járó kiadásokat apasszuk, annál is inkább, mert az állati erő sok esetben elégtelennek bizonyul a földnek alapos és lehetőleg gyors megmunkálására. Ehez mindenesetre sokkal célszerűbb egy hatalmasabb erő, s ilyet szolgáltat a fogatos ekének mindeddig helyettesítője, a gőzeke.

Még egy dologra kívánok kitérni, t. i. igen sok gazda a gőzeke szántásnak árát hibás alapon számítja. Az igitával való szántás árát kiszámítjuk az iga árából, a cselédfizetésből, eszközlétárból, istállóbérből stb. s ezzel szemben áll a termés. Rendesen ugyanezt alkalmazzák a gőzszántásra is. Azt mondja a legtöbb gazda: igitával szántva kerül egy hold X koronába, a termés pedig megér Y koronát. A gőzszántás holdja kerül X_1 kor., s a termés ugyancsak Y kor. A gőzszántás tehát drága. Itt van a hiba. A gőzszántás mindig s minden körülmények között, ha okszerűen volt keresztül vinni, terméstebbletet állít elé (t.). A gőzszántás bevezetésével és rendszeresítésével a gazdaságra terüként nehezedő igitállomány apasztható és pótolható haszonmarhával, tehát ezen jövedelem többletnek az a része, mi tiszta haszonként marad, a gőzeke javára irandó. (h) Miután a haszonmarhához kevesebb cseléd kell, mint az igitához, a kevesebb cselédtartásból eredendő megtakarítás is javára irandó a gőzszántásnak. (c.) Tehát a gőzeke szántja holdját X_1 koronáért, ezzel szemben áll $y + t + h + c$, s ha egyuttal mélyítő szántást is, végzünk, úgy a szántás költsége legalább 2 évre osztandó el, mivel tudvalevőleg 2—3 évre terjed a mélyítő szántás hatása.

Hogy az őszi szántásnál tulsúlyban van gőzeke az igitával szemben ehez szó se férhet, de fontos munkája a tavaszi szántásoknál is. Kivált ilyen későn tavaszodó évben, mint az idén, kivált miután a gazdák nagy többsége még mindig tavasszal szánt a tavasziak alá. A tavaszi munkák össze fognak torlódni az biztos, a nagy hőtömeg olvadása következtében átázott talaj későn és nehezen lesz mívelhető,

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódat

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

itt-ott egy kis kóstolóul rendezett cselédsztrájk is bele fog szólni, szóval a tavaszi kilátások nem biztatók. Itt megint nagyot segít a gőzeke, tavaszi sekély szántásnál naponta 20—25 hold könnyen megszántható és egyúttal meg is boronálható s mekkora előny, hogy a szántást többé taposni nem kell és olyan területen is lehet dolgozni, melyre igával nedvessége miatt rámenni még nem lehet.

Ez mind szép, de honnan venni gőzeket fogja sok gazda mondani. Erdélyben tudommal 3 vagy 4 garnitura van, ezeket kellőleg kihasználva nagy területeket lehet megszántani, s helyén tesz minden gazda, ha már most összeköttetésbe lép ezen gőzekkel még ha összel is kíván szántatni, mivel nagy megnyugvás, ha a gazda nyugodtan nézhet a szántás rendkívül fontos munkája elé. Még csak azt közlöm, hogy kihez forduljon az ember ez ügyben, egyik Timár J. Maros-Szentkirály, a másik meg a Hunyadmegyei gőzeke vállalat Budapest, Akadémia-utca 9.

A tavaszi vetés új módja.

A Töpfer-féle nyomókerekes sorvetést többször ösmertettük lapunkban és fölhívtuk rá már évekkal ezelőtt nemcsak gazdáink figyelmét, hanem azokét is, akiknek hivatalból kellene ezekkel a nyomókerekekkel (Druckrollen) széleskörű kísérleteket tenni és ezen kísérletek eredményéről a gazdaközönséget haladéktalanul értesíteni. Évek teltek el azóta, ezen évek alatt a nyomókerekes vetésnek egész irodalma támadt Németországban, ez a vetési mód valóságos furorét idézett ott elő; de nálunk a szakkörök hivatalos tudomást még nem vettek, vagy legalább is nem adtak erről a találmányról, amelyet pedig nem egy német gazda korszakosnak mond.

Az alábbiakban német leírás nyomán ismertetjük a nyomókerekekkel való tavaszi vetésnek azon hasznát, hogy a téli nedvességet jobban megtartja a talajban. Tudvalevő dolog, hogy tavaszi vetéseink sokat szenvednek tavasszal és nyáron a szárazságtól és hogy a szárazság az oka a sokszor gyenge és rossz termésnek. Azt a kárt, melyet a csapadékhiány által származó szárazság előidéz, csökkenthetnők, ha a talajnak télen át felgyült nedvességét átvihetnők a tavaszba és megőrizhetnők azt tökéletesebb mértékben, mint ma. A téli nedvességnek megtartása legfontosabb teendőnk a tavaszi vetésnél, és ezáltal a növényeket lehető hosszú ideig és sikeresen megvédelmezhetjük a vízhiánytól.

Eddigi tavaszi vetésmódunk éppen ebben az irányban nem volt kifogástalan, sőt ahelyett, hogy a téli nedvességnek megtartására hatott volna, inkább annak tékozlására vezetett, a nedvesség elpárolgását nem nehezítette, hanem könnyítette. Nagy haladást lát tehát a gazdák nagy része abban, hogy a nyomókerekekkel olyan tavaszi vetési munkát lehet végezni, amely lehetővé teszi az anynyira értékes talajnedvességnek megtartását és a növény részére való biztosítását. Az alábbiakban az eddigi vetési eljárás hibáját és kárát és azzal szemben a nyomókerekes vetés előnyét és hasznát akarjuk kifejteni.

Tudott dolog, hogy csak valamire való gazda is lehetőleg mindjárt a gabona elhordása után alászántja a tarlót, segély szántással, meghántja azt, hogy így a talaj megérését előidézze. Az így megmunkált föld mikor 4—5 hét múlva a mélyebb szántás jön, nagyobb nedvességet mutat, mint a nem hánthott tarló, mint az, amely csak egyszerre mély szántást kapott. Ennek az oka a talaj fizikai tulajdonságaiban keresendő, amit általában eléggé ösmernek, de kellőképpen nem méltányolnak. A talaj hajszálcsövessége idézi elő azt, hogy az alsóbb rétegekben összegyült nedvesség fölfelé törekszik, mihelyt az elpárolgás, vagy a gyökerek működése következtében ez a nedvesség föllebb fogyni kezd. Az okszerű vetés célja tehát az lesz, hogy ezt a nedvességet a gyökerek által való felvételre készítsük el és ne az elpárolgásra. Látni fogjuk, hogy az eddigi vetési eljárásnál, amellyel tavaszi vetéseinket végeztük, nem szolgáltuk ezt a célt, hanem a talajnedvességet bizony elpazaroltuk.

Szokás az, hogy tavaszi vetéseinket a rendes talaj- és vetési munka után mindjárt, vagy a kikeléskor meghengerezik. A legtöbb gazda abban a meggyőződésben teszi ezt, hogy ezáltal elejét veszi a talaj gyors kiszáradásának. Ez a föltevés tényleg annyiban helyes, hogy a talaj felső, tömött rétegének kiszáradását csökkentik. Mindazok azonban, akik így dolgoznak, figyelmen kívül hagyják, hogy ezáltal elősegítik azt, hogy a föld hajszálcsövei egészen eddig a felső talajrétegig képződjenek és ezáltal a nedvességet az altalajból a felső rétegbe vezetik, ahol aztán elpárolog. Mindenki, aki répát termesztett már, tapasztalhatta, hogy az erősen simára meghengerezett föld, amelynek színe egy nappal azelőtt száraz volt, reggelre nedves, sötét lesz. Ezt a nedvességet a föld pedig nem a légkörből vette föl, mint általában hiszik, hanem az altalaj nedvessége az, amely a hajszálcsöveken át egész a felszínre jutott, ott azonban még nem párologhatott el, mert a levegő hőmérsége azt az éjszakán át nem engedte. Az ilyen erős hengerezés-el tehát átmenetileg lekötjük a nedvességet ebben a rétegben; de az altalaj nedvességét, amely sokkal értékesebb, kihajtjuk a talajból.

Ha ezzel az eljárással szemben a vetésnél arra törekszünk, hogy a tömött földréteg fölött lazab talaj legyen, azzal elérjük azt, hogy a hajszálcsöveket megszakítjuk, ezek nem vezetetik föl a nedvességet a földtalajhoz, hanem csak a gyökerekhez. Ez a laza felső talajréteg úgy hat, mint egy takaró, mint egy levélréteg, melyet tavasszal egy veteményágyás fölé terítenek. Alatta a földet hetekig nedvesen találjuk, míg a napnak és szélnek kitett föld rég kiszáradt már. Ha a feltalaj laza, porhanyó, akkor az altalaj állandóan nedvességgel látja el a gyökereket, akkor valóban úgy hat, mint egy takaró. Hogy ezt elérjük, a vetési eljárás a következő legyen; a talaj még meglazítása után hengerrel egy cca 6 cm. mély tömött réteget állítunk el. Az így meghengerezett földnek felső rétegét azután 3—4 cm. mélységben boronával meglazítjuk és ebbe a laza rétegbe vetjük el a magot nyomókerekes sorvetéssel. Elérjük ezáltal azt, hogy a felső rétegben a vetőmag csirázásához szükséges nedvesség meg lesz, mivel a nyomókerekek összetömitik a talajt azon a helyen, ahova a vetőmag kerül és a hajszál-

csöves közlekedést helyreállítják a növényig, anélkül azonban, hogy az egyébként laza feltalaj a nedvesség elpárolgását előmozdítaná. De a nyomókerekek alkalmazása mellett más ok is szól, az, amely a csapadéknedvesség megtartására vonatkozik. A nyomókerekes vetésnél a kerékek által létrejött bemélyedések, amelyekben a magvaknak helye van, megmaradnak és természetes, hogy a vegetációs idő alatt hulló eső ezek felé a bemélyedések felé húzódik, a növény tehát több nedvességhez jut, mint az egyenletesre hengerezett földben. Ez kisebb mennyiségű csapadéknál annnyival határozottabban észlelhető, mert az elpárolgás a nyomókerekes vetésnél nem oly gyors.

A téli nedvesség megtartásán kívül a nyomókerekes vetési módnál még a következő lényeges jelenségeket észlelték úgy az őszi, mint a tavaszi vetést illetően:

1. gyorsabb és egyenletesebb kikelés;
2. erősebb bokrosodás és fejlődés;
3. vetőmag- és igáserő megtakarítás.

Ami a vetőmagmegtakarítást illeti, az 5—10%-ra tehető, mert minden mag egyenlően mélyen kerül tömör talajba, ahol a csirázásnak legkedvezőbb előfeltételeit találja meg, a csirázás és fejlődés tehát gyorsabb és erőteljesebb lesz. A kikelésnél 2—8 napi előny volt észlelhető és az így kikelt növényzet kevesebbet szenved a száraz tavaszi szelektől, gyorsabban bokrosodik és szebben fejlődik, mint más növények, aminek következménye aztán az egyenletes beérés. A nyomókerekes vetés mellett a borona, vagy henger munkája teljesen elesik, ami bizony az igáserő igen kívánatos megtakarítását jelenti. Érdekes még az a tapasztalat, hogy a nyomókerekes vetéssel a tavaszi vetésben nagy károkat okozó drótféreg kártételét jelentékenyen csökkentenek tapasztalták.

A sörárpatermesztés arany szabályai.

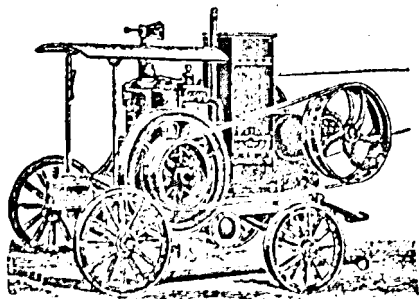
A berlini sörfőző kísérleti és tanintézet legújabbán a következő szabályokat adta közre:

I. Vetés és vetőmag.

1. A vetést oly korán kell eszközölni, amennyire azt a talaj minősége csak megengedi.
2. Használjunk igen jó, fajtisza és üszögmentes vetőmagot.
3. Ha a vetőmag üszög érintette földekről származik vagy máshonnan hozatjuk, akkor a Kühn féle eljárás szerint $\frac{1}{2}\%$ rézvitriol oldattal csávázzuk.
4. Ne vessünk tulságos szélesen (15—20 cm.) és ne takarékoskodjunk a vetőmaggal.
5. Ne vessük a sörárpát heremaggal együtt.

II. Fajta.

6. A chevalier-árpa kitünő sörárpa. De igen gondos miveltést kíván és jó talajt, a nitrogéntrágyázás iránt pedig különösen érzékeny.
7. Az Imperial árpákat ott kell előnyben részesíteni, ahol a chevalier-árpa a nagy nitrogénbőség, vagy kedvezőtlen időjárás következtében megdőlésnek és a minőség romlásának van kitéve.
8. A Hanna-árpának vetése a kiszáradásra hajló földeken ajánlatos; de jobb földeken is jó lehet, mert bőtermő.

Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám. ■ MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MÓTOR.

4000-nél több üzemben. ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Okl. gépész felesleges. ■ Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitrámegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárospatak (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szováta, Lóte Lázár Kaál.

III. Elővetemény és trágyázás.

9. A sörárpa bőséges és könnyen asszimilálható tápanyagkészletet kíván meg.

10. Ennek az igényének úgy kell megfelelni, hogy a vetőforgóban kedvező helyet juttatunk neki és szuperfoszfát, esetleg kálics-műtrágyákat adunk. Lehetőleg kapásnövények után vetendő.

11. Túlságos nitrogéntrágyázást kerülni kell, mert ettől a sörárpa fehérjedus lesz és ez a sörfőzésre kevésbé alkalmas teszi. Közvetlen istállótrágyázást kerülni kell.

12. A nitrogéntrágyázás hátrányait a hozam emelésével idejében eszközölt bőséges káli- és foszfortrágyázással és gondos talajmiveléssel lehet ellensúlyozni.

IV. A talajmunka és gondozás.

13. A talajt úgy kell előkészíteni, hogy a sörárpa finom gyökérhálózata előtt a lehető legkevesebb mechanikai akadály legyen.

14. A könnyebb talajokon a sörárpa mennyisége és minősége által egyaránt megkívánt vizről kell gondoskodni és pedig mélyműveléssel, őszi szántással, kapálás után való árpavetéssel, korai vetőmunkával, a fel-talaj lazán tartásával és a gyomirtással.

15. Agyagosabb talajnemeknél a vízfölösleg eltávolításáról, a gyökér környékén levő talaj előkészítéséről és a megkérgesedett fel-talajréteg porhanyításáról kell gondoskodni.

V. Az aratás.

16. A teljes leéredést meg kell várni.

17. A learatott sörárpat, mihelyt teljesen száraz, rögtön be kell hordani.

18. Az asztagolásnál védőkévekkel különösen kell vigyázni, hogy a sörárpa be ne ázzék.

VI. Cséplés és előkészítés az eladásra.

19. A lehetőségig vigyázni kell arra, hogy a cséplésnél meg ne sértsük az árpaszemet, mert elértékteleníti ez a legjobb minőséget is.

20. Gondosan meg kell tisztítani a kicséplést, mert a serfőző az idegen anyagokat, magvakat egyszerűen levonja az árpa értékéből, míg a gazda a rostaalját odahaza takarmányul értékesítheti.

21. Eladásra lehetőleg nagyobb mennyiségű egyforma árpát vigyünk.

22. A kisgazdák szövetségek, vagy gazdasági egyesületek útján közösen beszerzett vetőmaggal és együttes eladással érhetik el a megfelelő eredményeket.

23. Nyirkos árpát utólagos szárítással, a magtárban való gondos kezeléssel kell a romlástól megóvni. A kicsirázott árpa a sörfőzésre használhatatlan.

VII. A sörárparól.

24. Sörárpaként csak keményítődus, fehérjeszegény, finom héjú tavaszi árpa jöhet tekintetbe. Legfőbb az, hogy fehérje ne legyen sok a magban. A fehérjedus árpát nehezebb raktározni és könnyebben elveszíti csirázóképeségét. Az ilyen árpa a magtárban és a malátázásnál jobban fölmelegszik és miután ez erősebb párolgással jár, értékes anyagok vesztését okozza. A keményítőben való szegénység kevesebb sört jelent. Az árpa fehérjéjének egy része a sörbe is átmeleg. Fehérjedus sör ize azonban nem finom és a tartóssága sem megfelelő. Ha még a maga héja sem elég

vékony, akkor a sörnek könnyen lehet szalmaize.

25. A gazdának tehát meg kell ősmernie az árpa fehérje- és keményítőtartalmát. Mindkettőt meg lehet ugyan ősmerni a maghéj finomságától, a világossárga, egyforma színről, az árpamag nemes alakjáról, de mégis csak a vegyi analízis adhat az árpa fehérjetartalmát illetőleg biztos fölvilágosítást. A gazdának tehát vegyileg meg kell árpáját fehérjetartalmát illetőleg vizsgáltatni.

A fehérjetartalom a szárazanyagtartalom-ban következő:

finom sörárpanál	10	százalékig
jó	11	"
közepes	12	"

A keltetőtojások kezeléséről.

Örömmel konstatáljuk, hogy a kereslet keltetőtojások iránt évről-évre nagyobbodik, de nagyobbodik a kínálat is. Nagyszámu tojásüzlet bonyolódik le ilyenéj, tanúságot tévén baromfitenyésztésünk fellendüléséről. Persze ezek az üzletek nem mulnak el minden veszedelem nélkül. Hol az egyik fél állítja magát becsapottnak, hol a másik. Legtöbbnyire a vevő kiált kigyót, békát az eladóra, de nem ritkán az eladó siratja meg a gyászos uj ismeretséget. Hát bizony sokszor van is valami a dologban, vagy egy kis szándékos impia fraud, vagy gondatlanság, van azonban több eset, mikor igazságtalanságot követnek el az eladóval szemben, ha csalással vádolják. Ha a vevő olyan kezdő tenyésztő, aki híján van a szükséges tapasztalatoknak, aki nem ismeri fajtaját, az könnyen ferde helyzetbe tudja hozni a legigazságosabb eladót, mert rendszeren olyan követelményekkel lép fel a tojások irányában, amilyeneket azoktól egyáltalán várni nem lehet. Az ilyenek követelik, hogy az összes kikelt állatok elsőrangúak legyenek, valamennyi tojás meg legyen termékenyítve, csupa ép, egészséges csibék keljenek világra stb. Ha azután a kelési eredmény olyan, hogy csak egy szinhibás állat fordul is elő, menten csalónak keresztelődik el az eladó. A baromfitenyésztés körül előforduló valamennyi üzlet közül a tojásüzlet a leghálátlanabb.

Hogy néha rendellenességek elő nem fordulnak, természetesen nem lehet letagadni. Legtöbbnyire idős tojások kerülnek forgalomba és tény, hogy hat napnál idősebb tojások nem bírják el oly jól a szállítást, mint a friss tojások. Az idősebb tojások t. i. már vesztek viztartalmukból, a légür már nagyobb s így a szállítás közbeni rázás sokkal jobban hat rájuk, mint a friss tojásokra. Idős tojások tehát mindig többé-kevésbé „kotyogósan” érkeznek rendeltetési helyükre. Minden keltetőtojás eladónak kötelessége tehát friss tojásokat szállítani és egyhetesnél idősebbeket semmiképpen sem szabad postára, kocsióra vagy vasútra adni. A keltetőtojásokat szellős, enyhén hűvös helyen tartjuk s naponta megforgatjuk. Ha tojások nem kerülnek elküldés alá, 3 hétig is elállnak így. Rendellenesen formált és kétszikű tojásokat nem szabad keltetésre használni.

Ládában nem előnyös keltetőtojásokat szállítani s ha szállítunk is, fedelét le kell srófolni, szegezni semmiesetre sem szabad.

Nagy hátránya a ládának, hogy nem rugalmas s így valamely lökés hatása a tojásokra igen erős. Okvetlenül kárt okoz a tojások között. A papirlemez-skatulyák betétekkel jobbak, de a tojásoknak szoroson kell üregeikben állaniok. Célszerű a tojások között korpával kitölteni, amitől a tojások szilárd állást kapnak.

Sokan ezeknél a csomagolási módoknál a kosárcsomagolást jobbnak tartják. Ennél az egyes tojás külön-külön lesz csomagolva s elhelyezve. A tojást fagyapothba, vagy esetleg tiszta szénába jól bepólyázzuk, papirral körül-takarjuk s vékony fonállal keresztbe, hosszába átkötjük. Az így elpakolt tojásokat megfelelő nagyságu kosárba szénával, vagy fagyapottal elcsomagoljuk. Ez a mód feltétlenül biztosít törések ellen. A kosár fala pedig rugalmas lévén, a lökés ereje már a kosár falán megtörik s a többszörös fagyapot és papirréteg között egészen elenyészik, mielőtt a tojás-hoz érne. (Baromfitenyésztők.)

Kasok átvágása kaptárba.

Lehetnek méhésztársak között akár-hányan, akik a kasoknak kaptárba való átvágásától irtóznak. Nekem pedig ez, miként valamely orvosnak a műtét, csak gyerekjáték. Talán azért, mert évente gyakorlom, megy oly könnyen és azért merem ajánlani másoknak.

Ugyanis két méhesem van, az egyik kaptárookra, a másik pedig közönséges szálmakasokra berendezett.

Rajaimat, melyeket kaptárba már el nem helyezhetek, kasba vagyok kénytelen ütni.

Nyár folyamán pedig ugyancsak mindig akad egy-két kaptár, mely rajzás, öregség, anyátlanság folytán üressé lesz, ezen kaptárokból lakolom én át évenként a méheket — ki is mondhatom — biztos kézzel. Lakoltam át méheket ősszel is, tavasszal is teljesen egyforma sikerrel. A pontosabb idő lehet április hó eleje és szeptember közepe. Ezen idő-től való egy vagy két heti eltérés nem tesz különbséget. Egyébiránt itt nem is az idő határoz, mint inkább az átvágásnak ügyes művelete. Világos, hogy hideg időben a lép török — nyár közepén pedig a fias és mézes lép összerogyik. Lássuk hát magát az átvágást.

A kaptárt rendbe hozzuk, akár csak ha rajt ütnénk bele. Leendő helyére állítjuk. A fedődeszkák helyükön vannak, a keretek (az üresek) pedig kéznél. A kaptárban a homlokánál két lépes keret már bent van (ha nincs, az sem baj). Ezután elővesszük a salétromos rongyot s alátesszük az átvágandó s már toldalékon álló család alá s meggyújtjuk. Várunk vagy három percig, ezen idő elég arra, hogy a nép zöme a toldalékba szédüljön. A kast még meg is veregetjük, hogy ami lehulló méh csak van, mind essék rakásra. Most már legelső teendők az legyen, hogy a leszedült népet egy ügyes lökessel tessék eljűk az üres kaptárba. Mikor ez megvan, kihuzzuk óvatosan a kasból a keresztpálcákat, hogy a lépeket tegyük szabaddá s hozzáfogunk a lépnek keretekbe szabadlásához. A lépeket mindenkor sorban szedjük ki. A rajta levő méheket akár egyenesen a kaptárba, akár pedig vissza a kasba seperjük. Nagyon vigyázzunk az anyára mely a legtöbbször a középső lépen szokott szédülten járkalni.

MOTOROK

gáz, benzin,
szivógáz és
nyersolaj-

üzemre. Malomberendezések, villany-motorkok, dynamók a legnevesebb gyárakból, legjobb minőségben, feltűnően olcsón.

Teljes cséplő-készletek mindennemű üzemre. Villany-berendezéseket szakszerűen, jól és olcsón végzünk!

Benzin- és gőzekék!

László és Sugár technikai üzlet
Budapest, V. Váci-körút 74/d.

Telefon 47-20. Telefon 47-20.
Önműködő mérőkészülék, mely a felmért tárgy nagyságát pontosan önműködőleg mutatja. Darabja csak 3 korona. Mindenkinek alkalmas és örökös.

Mikor kitörtük az első lépést, lefektetjük az előre odakészített táblára és a reá legjobb helyen illesztett keret belső szélén ügyesen és gyorsan körülszabjuk. A szabdalékokat félrelökjük, a lépést pedig ügyes nyomással a keretbe illesztjük s beakasztjuk a kaptárba. A fiasítást mindenkor kiméljük és mindig egymással melegejtjük, hogy a nép elfődhessen és egymást melegítse. Ha az anyát sértetlenül tesszük a kaptárba, a lépéket pedig abban a sorrendben vágjuk keretbe és akasztjuk kaptárba, melyben a kasban voltak, úgy az átvágás szerencsésen megesejt:

Ha a keretbe szabott lép néhol hiányos, ki kell toldani. Pompásan értenek a méhecské a foltozáshoz is. Mire ennyire jutottunk, a szédült méhek már mind fönt lesznek a lépeken és ellepik a fiasítást.

Az esetet lépésmézet, ha netalán kevés volna nekik az, amit keretekben beakasztottunk, csak adjuk be nekik, nehogy éhezzenek épp akkor, amikor az élelemre a legnagyobb szükségük van.

Másnap már látunk kijáró méhet s nemsokára már teherrel is hazajövöt.

Üres, vagy műlépek berakásával pótolhatjuk, illetőleg elősegíthetjük a hiányok pótlását a kaptárban. Üres lépést vagy műlépet sohase tegyünk be addig a családnak, amíg hátul nem látunk állandóan méheket.

A kasoknak a leirt módon való átvágása egyike a legkedvesebb foglalkozásaimnak. Míg más a műrajkészítésben nagy mester. Kénytelen vagyok bevallani, hogy műrajkészítésnél nem vagyok szerencsés. Különös, hogy ezzel nem tudok célt érni, pedig eredménytel méhészkedem minden különben. Anynyira nem sikerül a műraj, hogy kénytelen vagyok vele felhagyni teljében.

Kívánom, hogy méhésztársaimnak annál jobban sikerüljön a kasoknak kaptárba való átvágása.

Uhlárik Sándor

ERDÉLYI GAZDATISZTEK ROVATA.

Felelet: „Kérdések a lucernavetésről” című kérdésre.

A kérdés lényege tulajdonképpen ez: helyes-e, hogy valaki ősszel fel nem szántott és egyáltalában elő nem készített, hanem csak tavasszal felszántandó földjét lucernának állítsa be, vagyis egyszerűen a tavaszi tarlóterésbe vessen lucernát?

A felelet az, hogy *nem helyes*, sőt az ilyen eljárás — habár a gazdaságban sokszor a körülmények a szabályoktól eltéréseket indokolhatják is — alig menthető: *mert éppen lucernáról van szó.*

Tudjuk, hogy a lucerna, ezen értékes takarmánynövényünk hosszabb időtartamú s így a vetéskorba rövidebb időre való beosztása csak ott indokolt, ahol más, erre alkalmas takarmánynövények, mint p. o. a nálunk kitűnően alkalmazható lóherének beillesztését a klimatikus vagy a talajviszonyok, vagy mindkettő együttvéve nem engedik meg.

Ezért is használjuk tényleg ilyen helyeken *kényszerűségből* a lucernát 2—3 éves időtartamra, mint p. o. az Alföldön, hol a szárazságot inkább kibírja és jobban fizet, mint a lóheré s itt is csak főleg olyan gazdaságok-

ban, melyeknek takarmányszükséglete e módon kell, hogy biztosítható. *Ősszel azonban mindig felszántják alája a földet* különösen ha nem kapás után jön.

E mellett éppen több évekre terjedő tenyész ideje miatt és mert gyors növekedésével többszöri kaszálhatóságával aránylag kis területről egész nyáron át késő őzig a legértékesebb zöldtakarmánnyal látja el a gazdaságot — többnyire a majorokhoz kézügyben eső területeken *gondos előkészítéssel állítják be*, mert minél jobb arra alkalmas talajon a vetését már *évekkel megelőző* előkészítés. annál állandóbb lesz a lucernás, annál bőségesebben fog fizetni hozamával, melynek derekassága a 2-ik, 3-ik és 4-ik évekre esik, sőt kellő ápolással korosabb idejére is kinyújtható.

Ezek köztudomású dolgok s miután nálunk nem vagyunk kényszerítve a rendszeres vetéskorba éppen lucernát szerepeltetni, — hanem az előbb említett közügybe eső területeken inkább külön lucernás forgót tartunk fenn kedvéért — azt hiszem, hogy a kérdésben levő területek is ilyenek lehetnek és főleg *már az idén is takarmánytermelést kíván meg a gazdaság érdeke rajtuk.* Persze, hogy jó volna, ha azonnal lucernássá varázsolhatók lennének s talán ez az érthető óhajítás vehette fel azt a kérdést, hogy tavaszi tarló törésbe jöhetne-e a lucerna?

No hát ebben az esetben is jobb ha nem jön. Kár volna kockáztatni, amikor ebben az esetben másféle takarmánnyal az idén jobban ki lehetne használni azt a földet — és a jövő tavaszra mégis lucerna alá némileg, sőt egészen jól is elő lehetne készíteni.

Példának okáért, ha nem ötletszerűen jött a gazda arra az elhatározásra, hogy ott lucernát termel, már a télen meg kellett volna legalább közepesen trágyázni, kellően beérett istállótrágyával azt a tavasszal felszántandó tarlót (a trágyát hordáskor azonnal elterítve, hogy a hólével a földbe egyenletesen jusson). Tavasszal inkább sekélyebb, mint mély zárolással zabos bükkönyt ($\frac{1}{5}$ zab, $\frac{4}{5}$ bükköny) belé. A bükkönyt lehetőleg korán, a mint virággal kezd lekaszálni s az erre nyomokban következő szántásba sűrű csalamádét vetni, mely ősszel még egy jó kapálást adna. Ez a két termés, sőt maga a bükköny is mindenesetre *több értékű takarmányt* adna, mint az *idei* még meg nem erősödhető lucernavetés s a bükköny és csalamádé a földet gyommentesebben hagyná, mint az őszi tarló.

Ősszel aztán a csalamádé betakarítása után — ha az illető gazdának elég ereje van hozzá — a csalamádé tarlót legjobb volna közepmelyen alászántani egyuttal altalaj mélyítő szántást is végezve, ha e kettős munkát nem bírná, akkor jó mély őszi szántásban hagyni a földet a következő tavaszig — és *akkor jöjjön aztán a lucerna*

Mindkét gazdánál jó erőben levő földről van szó a leírás szerint. Az elsőnél 150—180 cm. termőréteggű *hamokos agyagtalaj!* Ezelőtt 2 évvel trágyásra, a másodiknál kötöttebb agyagtalaj, de $\frac{1}{4}$ méter humusz és bár hidegebb fekvésben, de a vizet nem tartja és 3 éve trágyás. Tehát ha ezen a télen az említett trágyázás el is maradt — ha az idén az említett módon lesznek használva a kérdéses területek és a jövő 1908. évi tavaszra (mert még ma 1907. III/25. mindig e két tavasz

várományossai vagyunk) őszi szántásba megy a lucerna, biztosabban fog sikerülni s *esetleg fölültrágyázással* — ha már beállott — egész jó lucernások várhatók.

Szerény véleményemmel a kérdés eldöntését így tartom leghelyesebbnek, ha már a szóban levő területek mielőbb okvetlenül lucernának állítandók be, mert hiszen csakis így merülhetett fel ilyen kérdés; — *az erdélyi gazdatisztek rovatának kérdését pedig szintén így, ha ilyen a praxisba vágó dolgokkal minél gyakrabban telik meg.*

H. A.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Egy veszedelmes ellenségről. Sokaságánál és falánkságánál fogva a gyümölcsfák legveszedelmebb ellenségeinek egyike a galagonyaözdöndék, az a fehérszárnyu, fekete erezetű lepke. mely valóságosan előzőli gyümölcsöseinket és ha a fákat elleve meg nem védjük, lekopasztja az utolsó levélig, utolsó rügyig, úgy hágy maga a fa is belepusztul.

Aki a gonosz ellenség életét nem ismeri, nem is tudja, nem is hiszi el, hogy egész gyümölcsösöket képes tönkretenni.

Mikor ezeket a lepkéket az ntea sara körül százával, ezrével látjuk, nem is gyanítjuk a nagy csapást, mellyel fáinkra nehezede. De ha megfigyeljük, hogy egy-egy lepke gyümölcsfáink leveleinek felső lapjára közel 200 tojást rak le, ha tudjuk, hogy ezekből az apró citromszinű tojásokból kikelt hernyók már a kikelés nyarán leeszik a levelek felső, zöld részét; hogy a télre száraz levelekben elbujva, tavasszal már egész mohósággal pusztítják a rügyeket, a fakadó leveleket. s hol egy-egy fával elbántk, átvándorolnak egy másikra, hogy, míg csak télre be nem bábóznak, mindig nagyobb és nagyobb falánksággal kopasztják a szegény fákat; aki ezeket tudja, az nem közönyös ezen veszedelmes ellenséggel szemben; nem is szabad lennünk, ha szeretjük fáinkat és védeni akarjuk érdekeinket.

+ A borjazás előtti fejésről. Tudvalevő dolog, hogy tehenet egészen a leborjazás idejéig fejni, határozottan káros, mert zavarólag hat a magzat fejlődésére, gyengíti a tehenet és bisebbíti a borjazás utáni tejmenyiséget, mivel a tőgynek ellés előtt nem adtuk meg a szükséges nyugalmat. Szerencsére 2—3 hónappal a borjazás előtt, rendszeresen magától szünik meg a tőgy tejelválasztó képessége.

Jó tejelő teheneknél és különösen jól tápláltaknál azonban gyakran nem következik be ez az eset s ezeknél mesterségesen kell adasztani a tejelválasztási processuson. De nem az által, hogy az állatot csak félig fejjük ki, hanem hogy lassanként meghesszabbítjuk a fejések közti időtartamot. Először redukálunk a napi fejések számát. Ha háromszor fejtünk, áttérünk kétszeri fejésre s nyolc nap mblva egyszerűen. Majd ha a tejelés csökkenését észleljük, csupán minden 48 órában egyszer fejtünk s így tovább. Ily módon elérjük azt, hogy nemsokára elapad a tej egészen. Megjegyzendő, hogy a tehen mindenkor tisztán kifejező. *A. T. L. Rónay Ernő.*

+ A petroleum-emulzió. A petroleum kitűnő rovarirtóanyag, de nyersen, tisztán alkalmazva a megmentendő növényt is tönkreteszi; ezért fell kell azt higitanunk. Amde

Nincs többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb arnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Elegysulya 5 kg. csomag, bérmentve 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

LEGYEK

konyhából, kamrából, mészárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha a falakat o o o o o

LÉGY-BONODORRAL meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. Egy kilo elegendő 25 □ méterre. 5 kgr. leirással 6 kor. franko utánvétellel.

Vezérképviselő: **Fodor Ferenc Budapest,**

VIII. Kisfaludy-u. 40/E. — Számos elismerő levél.

vizzel egyszerűen ez nem lehetséges; akár-hogyan össze is keverjük a petroléumot a vízzel, megint különválnak, az edény alját a víz foglalja el s felette helyezkedik el a könnyebb petroléum. Ez oknál fogva a petroléumból szappan segítségével emulziót kell készítenünk, még pedig a következő módon. Egy liter vízbe felaprózunk 10 deka közönséges házi mosószappant és felforraljuk. Ekkor a tűzhelytől távolabbi helyen hozzáöntünk két liter petroléumot, amelyet edényestül meleg vízbe állítva (tehát nem tűzőn) előbb megmelegítettünk. A forró szappanos vizet és a megmelegedett petroléumot összeöntve azon melegében mindaddig (10—15 percig) kavargatjuk közönséges zurbolóval (lyukas fakánállal, habaróval), vagy még jobb, ha kézi fecskendővel, amíg csak tejfelsűrű nem lesz. E petroléum-emulziót 14—20-szoros vízzel hígítva használhatjuk permetezésre a vértetű (*Schizoneura lanigera*), levéltetvek (*Aphididae*) a körtebolha (*Psylla pirisuga*), a lehorzolt apró paizstetvek ellen éppúgy, mint a közönséges szappanos vizet, de még biztosabb sikerrel.

— **A lovak megvédése a legyek ellen.** Az igavonó állatokat a legyek és bögölyök nyaranta borzasztóan kínozzák. Ha ez ellen állatainkat megakarjuk védeni, vagy vékony takarókkal takarjuk be, vagy kenjük be olyan anyaggal, melynek szagát a legyek nem szenvedhetik. Legajánlatosabb az olyan takaró, mely durva hálóból való. Az állatok folytonos mozgása következtében a háló is folyvást mozog, úgy, hogy a legyeket mindig lesöpri.

Más, többé-kevésbé hasznos anyag alkalmazásakor nem szabad belőlük az állat szőrére sokat kennünk. Ha zsiros az illető anyag, a szőr könnyen összeragad, a bőrlégzést gátolja, ami az állatnak árt. Jobb azért a zsiros anyagok helyett vízenyős szereket használnunk. Ajánlatos szer ecettel leforrázott diófalevél leve. Ez a lé olyan erős, hogy a vele lemosott állatok hatását napokig megérik, úgy hogy a mosást 3—4 napi időközben kell ismételni. Szintén jó szer a dohánylé extract, melyet dohánygyárakból szerezhetünk be, csak kőlével fel kell azt hígítani és vigyázzunk arra is, hogy az ne kerüljön a ló szemébe, vagy a testén esetleg előforduló nyitott sebbe. Szintúgy jó mosószer az a folyadék, melyet a fokhagyma és vágott üröm leforrázásával nyerünk.

A legyeket távoltarthatjuk még úgy is, ha diófaleveleket főzünk, melybe aztán karbolsavat teszünk. (3/4 liter odatba 1 evőkanál karbolsavat.)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kísérleti állomás a cukorrépa minőségének vizsgálatára.** *Darányi* földművelésügyi miniszter a cukorrépa termesztők régi óhajához képest egy új cukorrépa polarizáló állomás létesítését határozta el, mely a növénytermelési kísérleti állomáson fog fölállítani. A cukorrépa termesztés javítására irányuló és országsszerte évek óta folyamatban lévő kísérletek csakis úgy szolgáltatnak hasznavehető eredményeket, ha minden egyes kísérleti parcella termését minőségileg is megvizsgálják.

— **Borgazdasági tanfolyam néptanítók részére.** A borgazdasági szakismeretek terjesztésére ez évben is rendeztet a földművelésügyi miniszter tanfolyamokat. Ilyen kurzus lesz: Bihardiőszegen, Egerben, Tapolcán, Tarcában, Ménesen és Nagyenyeden, az ottani vincellériskolákban. Egy-egy tanfolyam két kéthetes részben négy héttig tart. Az első részt április 29-től május 12-ig, a másikat október hónapjában rendezik. Ezekre a tanfolyamokra csak azokat a tanítókat veszik föl, kik oly hegyi vidéken vannak állásban, ahol a filloxera a szőlőket elpusztította. A kurzusra fölvetett tanítók 120 K. átalányt kapnak. Akik a kurzusra föl akarják magukat

vétetni, kérvényüket legkésőbb április hónap 5-éig az illetékes tanfelügyelő útján a földművelésügyi miniszterhez címezve ahhoz a vincellériskolához nyújtják be, ahol a kurzust hallgatni akarják.

— **Értekezlet a borkivitel tárgyában.** A kereskedelemügyi miniszter 1906 nyarán Molnár Lipót, a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Szövetségének ügyvezető igazgatóját támogatta abban a vállalatban, hogy magyar borok és szeszes italok tengerentuli kivitele érdekében Newyorkban, mint a magyar királyi Kereskedelmi Múzeum levelezője megtelepedjék. Molnár Lipót most néhány héttel Magyarországon időzik, hogy a hazai termelőkkel és kereskedőkkel ez ügyben személyesen értekezzen. Ez ügyben folyó évi március 22-én, pénteken este 6 órakor a kereskedelmi Múzeum könyvtártermében szakértekezlet volt, melyen Molnár Lipót beszámolt a magyar borok, pezsgőborok és egyéb szeszes italok elhelyezése körül az észak-amerikai Egyesült Államokban tett tapasztalatairól és az érdekeltekkel meg fogja beszélni a terveket, melyektől sikeres térfoglalásunkat a amerikai borpiacon reméli.

— **A dinnyetermesztés föllendítése.** Az utóbbi években a külföldi piacokon a magyar dinnye nem olyan kapós, mint azelőtt volt. Oka ennek a dinnye elfagyása. A földművelésügyi miniszter ezért elhatározta, hogy néhány magtermesztő telepet rendeztet be a dinnyetermesztésre alkalmas földmives-iskolákban és más állami birtokokon. Ezekben a magtermesztő telepeken több a világpiacon kedvelt fajt termesztenek s magját két éves korában, amikor a mag legjobb, kiosztják, illetőleg az elfagyott magért beváltják, melyet ily módon akarnak elvonni a természetektől. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta azt is, hogy a kísérleti telepeken termesztett dinnyéből Budapesten kiállítás és kóstolást rendeztet, amelyre a külföldi nagyobb exportőröket hívja meg bírálókul. Az ő ítéletük alapján azután főleg azoknak a fajoknak a szaporítására fordítják a főfigyelmét, amelyek legjobban értékesülhetnek a külföldi piacokon.

— **Az agrogeologia hivatása.** Az OMGE üzemi osztályának f. hó 21-én tartott ülésén, *Horusitzky* Henrik m. kir. osztálygeológus igen érdekes felolvasást tartott az agrogeológiáról a mezőgazdaság szolgálatában. Főfontosságúnak tartja a felolvasó azt, hogy a gazda elsősorban talaját ismerje meg. Ismerje meg azáltal, hogy megismerteti vele annak alkotását, származását, értékét. Mert ezen hasznos ismereteket terjeszti az agrárgeologia, melynek tudományos kutatásai, ezenkívül hasznos tudnivalókat nyújtanak a gazdának, a vizikérdésekben. Vízre van szüksége elsősorban minden élőlénynek, embernek, állatnak egyaránt és vízzel él a növényzet is. Így tehát az ivóvíz is talajvíz, valamint a vízvezetés és öntözés kérdései, mind oly kérdések, amelyek megoldásánál az agrogeológus felette hasznos szolgálatokat tehet a gazdának. Főként a belterjes üzemmel járó mezőgazdasági iparok létesítésénél játszik fontos szerepet a vizkérdése, mert ily eseteket bővebb mennyiségben és megfelelő minőségben kell az ipari célokra alkalmas viz. Ismertette továbbá felolvasó az agrogeologia alapvető szerepét a birtokbecsléseknél, telkesítéseknél, erdőirtásoknál, szőlőtelepítésnél stb. A talaj alapos ismerete nélkül, sem alagsövezés, sem nyílt árkokkal való vízlevezetés, nem igen sikerülhetnek. Úgyszintén megkívánja úgy az irtás, mint az új telepités, hogy alapos talajtani tudás képezze a kiindulást. Felkarolja ezenkívül a mezőgazdasági földtan a tőzegtelvek kérdéseit is és így hivatva van ezen nálunk még elhanyagolt közgazdasági termelő ágban, a hasznos munkálkodást elősegíteni. Ezen felvetett eszmék alapján élénk eszmecsere indult meg, melyben a felszólalók nézete kivétel nélkül megegyezett abban, hogy az agrogeologia mint igen hasznos tudomány a mezőgazdasági haladás hathatós előmozdítója és

kell, hogy a jövőben a gazdák érdeklődjenek a föld és talajtan iránt, mert azok ismereteiből merítve, a gazdálkodók, igen hasznos tudnivalókkal gyarapíthatják tudásukat.

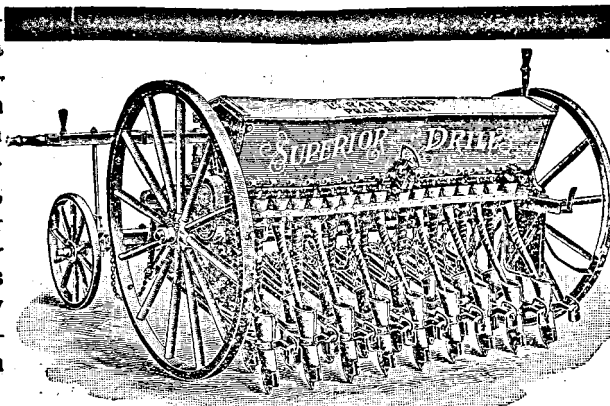
— **Küzdelem a hamis tej ellen.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsvármegyei osztályának kezdeményezésére és Szentkirályi Ákos dr. Gazd. Akad. igazgató, városi bizottsági tagnak Kolozsvár város tanácsához beadott indítványára tudvalevően egy szakbizottság tartott nemrégiben ülést, a Kolozsvárt nagymennyiségben forgalomba kerülő hamisított tejnek kirekesztésére. A szakbizottság abban állapodott meg, hogy a tej forgalmát szabályrendelet alkotásával kell szabályozni, addig is azonban a törvény rendelkezéseinek végrehajtása céljából a városi jövedéki és rendőri közegeket kell a tejnek ellenőrzésére beállítani s őket evégből kellőképpen kioktatni. Kolozsvár város tanácsa most felkérte a kolozsvári vegyisérleti állomás vezetőjét dr. *Fabinyi* Rudolf egyetemi tanárt, hogy oktassa ki a város alkalmazottjait a valódi és a hamis tej felismerésére. *Fabinyi* egyetemi tanár most válaszolt a polgármesternek és azt írja válaszában, hogy szívesen tesz eleget a kérésnek. Épen ezért felkérte dr. *Losonczy* Ernő királyi vegyész, a ki készségesen hajlandó a város alkalmazottjainak szakszerű előadásokat tartani és őket a tejvizsgálatban kioktatni. Ennek értelmében Fekete-Nagy Béla helyettes polgármester a városi jövedéki hivatalától 24 embert és a rendőrségtől 12 altisztet rendelt ki, hogy három napig csoportokban hallgassák *Losonczy* dr. előadásait. Mivel az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsmegyei osztálya egyidejűleg Kolozsvármegye törvényhatóságát is fölkererte, hogy a tejhamisítás elnyomására reá háruló teendőket fogantatosítsa és mivel — mint értesülünk — a vármegyei törvényhatóságnál is szabályrendelet készül e tárgyban, remélhető, hogy a Kolozsvár-környéki tisztességes tejtermelők érdekei meg lesznek óva.

— **Háziipari kiállítás Nagysármáson.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara által a földművelési kormány anyagi támogatásával Nagysármáson öt hónapi időtartamra rendezett szalmafonó háziipari tanfolyam bezárása, továbbá ezzel kapcsolatosan a növendékek által a tanfolyam tartama alatt készített cikkek izlésesen összeállított kiállítás megnyitása igen szépen sikerült ünnepély keretében folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor folyt le a Nagysármás község fellöbögözött székházában levő s a tanfolyam céljaira átengedett helyiségekben. Jelen voltak az ünnepélyen: az iparkamara képviselőiben Vargha László iparkamarai jegyző, az Erdélyi Gazdasági Egylet képviselőiben Éber Ernő s. titkár, a helyi hatóság részéről: Veszprémi Antal főszolgabíró, Gaál Elemér t. főszolgabíró, Elekes Imre telepkezelő stb. Az ünnepélyt az iparkamara képviselője a tanfolyam bezárására vonatkozó beszéddel vezette be, amelyben utalt, hogy a szalmafonó háziipari tanfolyamot *Darányi* Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter anyagi támogatásával ezelőtt öt hónappal nyitották meg, hogy ennek keretében a nép gyermekei közül azokat, akik erre hajlammal bírnak olyan házi iparcikkek előállításán tanítsuk meg, a milyenek sűrű szükséglet tárgyait képezik, mint pl. szalmából, hárs, hánacsából stbiből, férfi és női kalapok, iskolatáskák, fénykép rámak, gyümölcskosarak, keztüdobozok, butorziati cikkek és más számtalan diszműárak. Ez a feltevés, amint az összehalmazott háziipari cikkek sokaságából és változatosságából is kitűnik valóra vált. E termekben bemutatásra kerülő cikkek csinos kivitele, szabatos előállítása arra vall, hogy azok az ujjak, a melyek ezelőtt öt hónappal, az ilyen finom munkára még merevek voltak, ma már merevségükből engedve az okszerű vezetés és lelkiismeretes tanítás révén hajlékonyakká váltak és kézügyességben megfelelő eredményt értek el. *Veszprémi* Antal főszolgabíró nyitotta meg a kiállítást, kérve a kamara képviselőjét fejezze

ki Nagysármás közönsége köszönetét és háláját a kamara vezetősége előtt, sőt tolmácsolja a földművelésügyi miniszter urnál is ez ujabban tapasztalt gondoskodásáért. *Tarcsi Jolán* tanítónő vezette körül a vendégeket s a három terembe szépen csoportosítva elhelyezett mintegy 2000 drb. kizárólag szalmából, hársból, raffiából készült összesen 3514 koronára értékelt tárgyakat szakszerű magyarázat kíséretében mutatta be. Általában az egész kiállítás azt a benyomást teszi a szemlélőre, hogy mind a 26 növendék kitartó szorgalmat, dicséretes igyekezetet fejtett ki és a tanfolyamban eltöltött időt igen jól felhasználta.

— *Maróczy Géza* Ostendeben néhány napig indispositiot érzett. Az idegen főzt megfeküdte a gyomrát a kitűnő sakkmesterek. *Maróczy* most állandóan az *Alföldi Cognacgyár* kitűnő *Barack pálinkáját* használja és ennek következtében győzelmet győzelemre arat.

1709

1801—I.

Superior Sorvetőgépek

— !!! Legjobb tolókerékrendszer !!! —
!!! Tessék közelebbi leírást kerni !!!
Finom-, szántás-, csukló- és rétboronák.
Egy- és többvasu ekék.
Háromtagu és egytagu hengerek.
Triőrök. Mütrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozgonyok 100 HP.-ig.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzetes eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet“

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőség gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenemű jelzálogkölcsönt pénztételek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem űlni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaügynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vételése a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Szőlőoajtványok gyökeres zöld és fás oajtványok, Rip. Portalis és Rupestris alanyon: Batai, Balafánt, Erdei, Ezerjó, Furmint, Mézes, Járdovány, Muskat Lunel, Olasz Risling, Oportó, továbbá Csaba Gyöngye, különféle Chasselasok, Muscatulok s különleges csemege fajok. **Gyökeres és sima alanyvesszők**, Portalis, Ruprestris, Berlandiere, Puritan, Othello és fagymentes európai nemes vesszők kaphatók szavatosság mellett a felszámolt filloxera ellen védekező első miskolci egyesület alólírott titkárja által átvett oajtvány iskolájából. Kívánatra árjegyzéket küld. **Fischer Lajos Miskolcon.** 1863

Hesz-féle mérlegek

gazdasági használatra, mint: szekér-, marha-, raktár-, százados, tízedes- és tolosulymérlegek. — Elismert kitűnő elsőrendű gyártmány, mely valamennyi megküldetett kiállítás legmagasabb díjban részesített.

Hesz Viktor,

1868

I. Erd. hidmérleggyára

Nagyszében.

Árlapok ingyen és díjmentesen küldetnek.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolossvart, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-báz I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfiál adnak véleményt. 1001

Akácfa 1—2 éves ezre 5 kor.

Öt évesek átültetettek 3—5 cent. átméretű szép sorfák 2 méterre visszavágva waggonba rakva : száza 25 korona, ezre 200 korona.

Szabó Lajos lelkész,
Apostag. 1836

Több aranyéremmel kitüntetett

„Lapusnyaki“ bőtermő magtengeri

100 kilónként 16 kor., válogatott csövek közepéről morzsolva 24 kor., ugyanilyen 10 mázsán felül rendelve 20 kor. Tápdus szeme nemcsak kitűnő hizlalo takarmány, hanem főzve csemegének is pompás.

Levéldus szára legjobb takarmány és csalamádé. Mult évi átlagtermése 2958 kiló szem, 100 kiló csöves 846 kiló szemet ad.

Csiktapolczai

Lázár László

uradalma 1889

Lapusnyak, posta Hunyaddobra.

Ur! Rezső

sertésbizományos
Budapest, VIII.,

Béerkocsis-

utca 12. Telefon: 97—05.

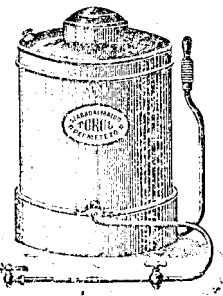
Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

1870

Szontágh Pál

rézaru gyári raktára.

Budapest, IX. Üllői-ut 19.

Ajánlja saját gyártmányu, eddig a legjobbnak elismert szabadalmazott

Turul szőlőpermetezőit.

Legfőbb előnye: Szélkazanja könnyen kivehető, ez által a permetező könnyen tisztítható és télire tisztán eltehető.

Továbbá Turul-rozsapermetezőt 1/10 és 2 literes nagyságban. Prospektus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik. 1893.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménnytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménnytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hítelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **1.200.000 K.** Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: **539.522 K. 40 f.**

Betétek könyvecskékre és tolyószámokra: **9.328.092 K. 84 f.**

■ Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában. ■

■ Aruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. ■ Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt. ■

Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3—¹/₂-ig.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcönöket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcönöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol váltókat a legmérsékeltőbb kamattal.

Folyószámlal hiteket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapirokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyszintén sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok aruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő aruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönöket ad bármilyen ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamattal. 1007

Kerestetik

tanyára egy nős ispán

vagy segédtsízt,

ki okvetlen románul is beszél.

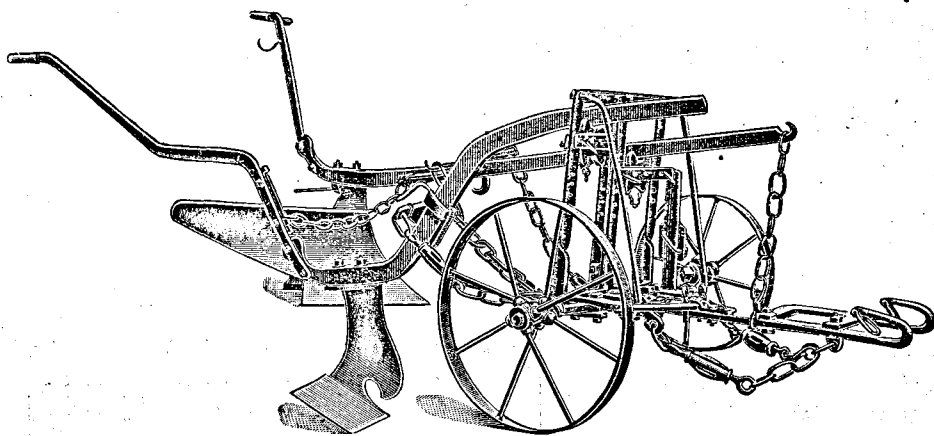
Nevezett a rendelkező tiszt mel-

lé lesz beosztva.

Cim a kiadóhivatalban.

1880

A talajművelés legújabb és legjobb módja

a szabadalmazott

„BIPPART“-féle

egy- és kettős ekével

eszközölhető. — Egyidejűleg forgatja a termőréteget és lazítja az altalajt. Célszerű munkája folytán általánosan kedvelt.

A kukoricaszár táperejének leggazdaságosabb kihasználása a

kukoricaszártépő-gép (shredder)

által történik. Bámulatos nagy munkaképesség, tartósság, egyszerű szerkezet és olcsó ár tekintetében egyaránt előnyösebb mint minden versenyyártmány.

Leirással és árajánlattal készséggel szolgál

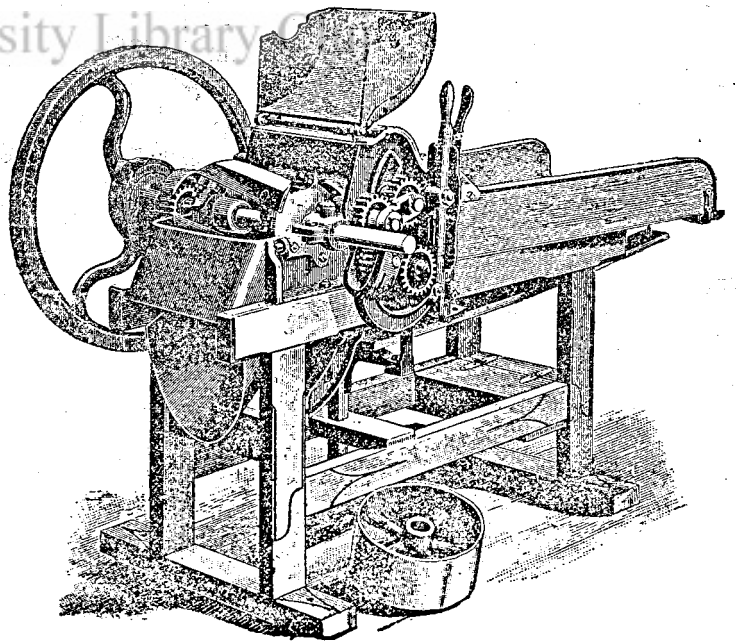
BÄCHER RUDOLF

● ● MELICHAR FERENC főraktára, ● ●
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 68-ik szám.

1803

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND.

„A Hunyadmegyei Első Gőzeke Vállalat“

1907. évre elvállal

tavaszi és őszi bérszántást ^{ugy-} szintén rigolozást.

Működni legfőképpen a Marosmentén és a Mezőségen óhajt.

A szerződéslekötése a szántatni kívánók érdekében is sür-

gós, mert a szántási tervezet már e hóban elkészül s a később

□ jelentkezők beiktatása nehézségekbe ütközne. □

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgy. képviselő irodája:

Budapest, V., Akadémia-utca 9.

SCHMIDT M. szijgyártó, nyer-

ges és bőröndös
Budapest, VIII., Rákoci-ut 25.
a Vas-u. sarkán. Ajánlja-
sáját gyártmányu kocsizó-
és lovagló szerszámait,
utazó- és kézi bőröndök
női kezításkák (ridikü.)

és övek, pénz, szivar- és cigaretta-stb. tárcáit.

Arjegyzék ingyen. 1859

FISCHER -féle szab. impregnált szavatolt
tisztá lenből készült vízhatlan
ponyvával óvhatók meg a leg-
biztosabban a kazlak, gépek és

kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak
10-12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák-
és ponyvagár Budapest, V., Nádor-u 31-33, az ország
legnevesebb uradalmainak szállítója. 1-06

Mindenemű Jutá- és lenzsákok gyártása.

Ponyvakölcsönző intézet.

A MAUTNER-féle impregnált (csillag * jegyű) takarmányrépa-magvak adják a legbiztosabb és legnagyobb termést.

Özv. gróf Szapáry Gyuláné ő nagyméltósága nyír-ábrányi uradalma.

Özv. gróf Szapáry Gyuláné ő nagyméltósága nyír-ábrányi uradalma részére általam a tisztelt Cégétől vásárolt **impregnált** oberndorfi és Mammuth-répa magvak kitűnően beváltak, *nem ártott annak sem az ormányos bogár, de még a jégeső sem, pedig mind kétfőben jókora részünk volt. Szomszédomban több helyen háromszor is kellett a répat vetni s mégsem sikerült. Én az idén félannyi területet vetettem répával, mint múlt évben, mégis sokkal több lett a répatermés mennyiségem, a mit részint a kedvezőbb időjárásnak is de főltétlenül az ön kitűnő magvainak köszönhetek, miért is fogadja szíves köszönetem nyilvánítását.*

Nyír-Ábrány, 1906. december 5-én.

Öszinte tisztelettel
Lipták Gyula,
okleveles urad. kasznár.

Fülöp Szász Coburg Gothai herceg ő fensége főintézősége.

Van szerencsém értesíteni, hogy a nem impregnált répamag termesztésnél annak termelési értékében van a különbség. Az **impregnált** répamag utáni termés biztosabb, abból az okból, hogy **sokkal korábban kell ki** és így hamar megerősödve, ellenáll a hangyák és különösen a földi bolhák pusztításainak.

Pusztá-Vacs, 1906. február 6-án.

Tisztelettel
Bátor Károly,
főintéző.

Most már két éve hozatok Öntől **impregnált** vörös Mammuth-répa magot s a következőket tapasztaltam. Először is a répamag sokkal szebb, tisztább, mint a nem impregnált mag. Az impregnált határozottan gyorsabban, egyenletesebben kel, rovaroktól nem szenvedett. Az idén kaptam Óvárról próbára 4-féle répamagot s mellette volt vetve az Öntől hozatott répamag s határozottan beigazolódt, hogy ez hamarabb kikelt, mint azok, mindig elébb volt fejlődésben s habár a nyáron beállott szárazság nagy mértékben visszaállította a repák fejlődését, mégis az volt a különbség, hogy míg az Óvárról próbára küldött 4-féle répamag 30—40 métermázsza között adott, addig az **impregnált** répamag után, dacára a beállott s hosszantartó szárazságnak 120—130 mm. közötti hozamot adott 1200 négyszögöles holdanként. De tavaly 240 mm.-t kaptam róla. Így határozottan az **impregnált** répamag mellett maradok.

Misefa, 1906. nov. 26.

Tisztelettel
Bosnyák Géza.

Gróf Hoyos Ferenc kereki gazdasága.

Az Öntől hozatott 200 kgr. vörös eckendorfi és 100 kiló vörös Mammuth répamaggal (**impregnált**) igen meg voltam elégedve.

A mag szépen és egyenletesen gyorsan kikelt, s a kis gyenge palánták az **ormányos** épügy a földi bolháknak ellenálltak. Számba sem jövő kárt okoztak, míg a szomszéd gazdaságokban, melyek nem **impregnált** magot vetettek, bizony alapos károkat tettek. A répaszedés most fejeződött be, **termésem kitűnő**, főképp a vörös eckendorfi, nem is említve kifogástalan fajtisztaságukat, úgy quantum, mint fejlődésben elért nagyságával teljes dícséretemet érdemli.

Pa.-Kereki, 1906. dec. 3-án.

Teljes tisztelettel
Nagy Akos,
urad. intéző.

A folyó év tavaszán Öntől rendelt vörös oberndorfi **impregnált** répamaggal teljesen meg voltunk elégedve, mert dacára annak, hogy későn vetettük, t. i. oly helyre lett vetve, hol a tavalyi kalászos kiázott, mégis szépen kifejlődött, a rovarok pusztításának jól ellentállt, úgyszólván nem is lehetett látni, hogy a palántát rovar bántotta volna.

Salánk, 1906. december 12.

Tisztelettel

Nagymélt. gróf Zselénszki Róbert Salánki uradalma, Salánki és Kigyósi Gazdaság Intézősége.

Karsai Imre,
h. intéző.

„Az **impregnált** (csillagjegyű) sárga eckendorfi répamag adott 12 szekéren cca 204 métermázsza termést, a nem impregnált 8 szekéren cca 140 métermázsát. A két parcella természetesen egyenlő nagy volt.”

Domonkostanya, 1906. okt. 25.

Gróf Battyhány Tivadar,
Adács-Viszneki uradalma.

Dreher-féle uradalom, Szent-László

... Az **impregnált** répamag adott katasztrális holdanként 350 mmázsát. A nem-impregnált répamag adott katasztrális holdanként 308 mmázsát, tehát különbözet 42 mmázsza.

A termés mennyisége tisztán megállapítható volt a két répaparcellán és ha az egész terméstöbbletet nem is tulajdonítanám az impregnálásnak, úgy mégis azt konstataciónom kell, hogy a nem-impregnált maggal elvetett parcellán a rovarok pusztításai folytán támadt hézagok nagyobbak voltak, mint az **impregnált** parcellán.

Szent-László, 1906. november 21

Kiváló tisztelettel
Schuster Nándor.

Csapó Vilmos kir. kamarás tengeliczi gazdasága.

Folyó év tavaszán t. Cimmél rendelt fehér olajbogyó-alaku **impregnált** répamag teljesen kifogástalan és sűrűn kelt ki. Fejlődése már zsenge korában bámulatos volt, olyannyira, **hogy az határunknak dissét képeste.** Egész nyáron át szép és egyenletes növekedése és ennek következtében terméseredménye teljesen kielégít bennünket s méltán mondhatjuk, **elállóságára nézve is, hogy egyedül csak a Mautner-féle impregnált fehér olajbogyó-alaku répamag elégíti ki gazdaságunkat, miért mi a jövő tavasszal is meg fogjuk e magot rendelni t. Cimmél.**

Tengelic, 1906. nov. 26.

Kitűnő tisztelettel

Csapó Tengeliczi Gazdaság,
Hovány Pál,
g. ellenőr.

Az Ön által küldött **impregnált** oberndorfi répamag minden tekintetben bevált.

Tisztelettel

Gróf Zichy János úr gazdasága nevében:
Fülecz József,
tiszttartó.

Báró Vécsey-féle uradalmak.

Májusban az **impregnált** magból kelt növények feltűnően erőteljesebbek és színezetük élénkebb volt.

Rovarok a répapalántákat nem bántották, fagy nem volt, nem érte.

Augusztusban az **impregnált** magból kelt palántákon már látható volt, hogy nagyobb termést fognak adni, mint a nem impregnált. Az **impregnált** magból 5 szekér többlet termett holdanként.

Az eredménynyel teljesen meg vagyunk elégedve.

Sárköz, 1906. nov. 4.

Spóner
urad. gazdatiszt.

Van szerencsém ezennel értesíteni, hogy az első répavetés itt az akkor uralkodó nagy szárazság miatt igen hiányosan kelt ki és kénytelen voltam a vörös Mamuth-répat kiszántani és másodsor elvetni a földeket, midőn Uraságotól hozattam **impregnált** sárga Mamuth-répat. (Vörös Mamuth már nem volt.) A bekövetkezett esős időben jól kelt ki s normálisan fejlődve, középtermést adott. Fajtiszta volt, magba nem ment s noha későn lett vetve (május vége felé), termésével mindenki meg volt elégedve a részesek közül is, úgy hogy én jövőre is ezt a fajtát óhajtanám termelni.

Lengyel, 1906. november 24.

Gróf Apponyi Sándor

lengyeli uradalom jószágfelügyelősége.

Fehér Zoltán,
jószágfelügyelő.

Szíves tudomására hozom, hogy uraságotól f. évben vásárolt **impregnált** sárga oberndorfi 100 kg. és vörös Mammuth 200 kg. répamaggal teljesen meg vagyok elégedve, amennyiben egészen fajtiszták voltak, földi bolha és ormányos kárt nem tett bennök, míg a saját termésű magomból vetett területen nagy kárt tettek.

Terméshozam holdanként (1200 négyszögöles) vörös Mammuth 302 métermázsát, sárga oberndorfi pedig 280 mmázsát adott,

Igy jövőre is állandó vevőjük maradok,
Pátka, 1906. dec. 4.

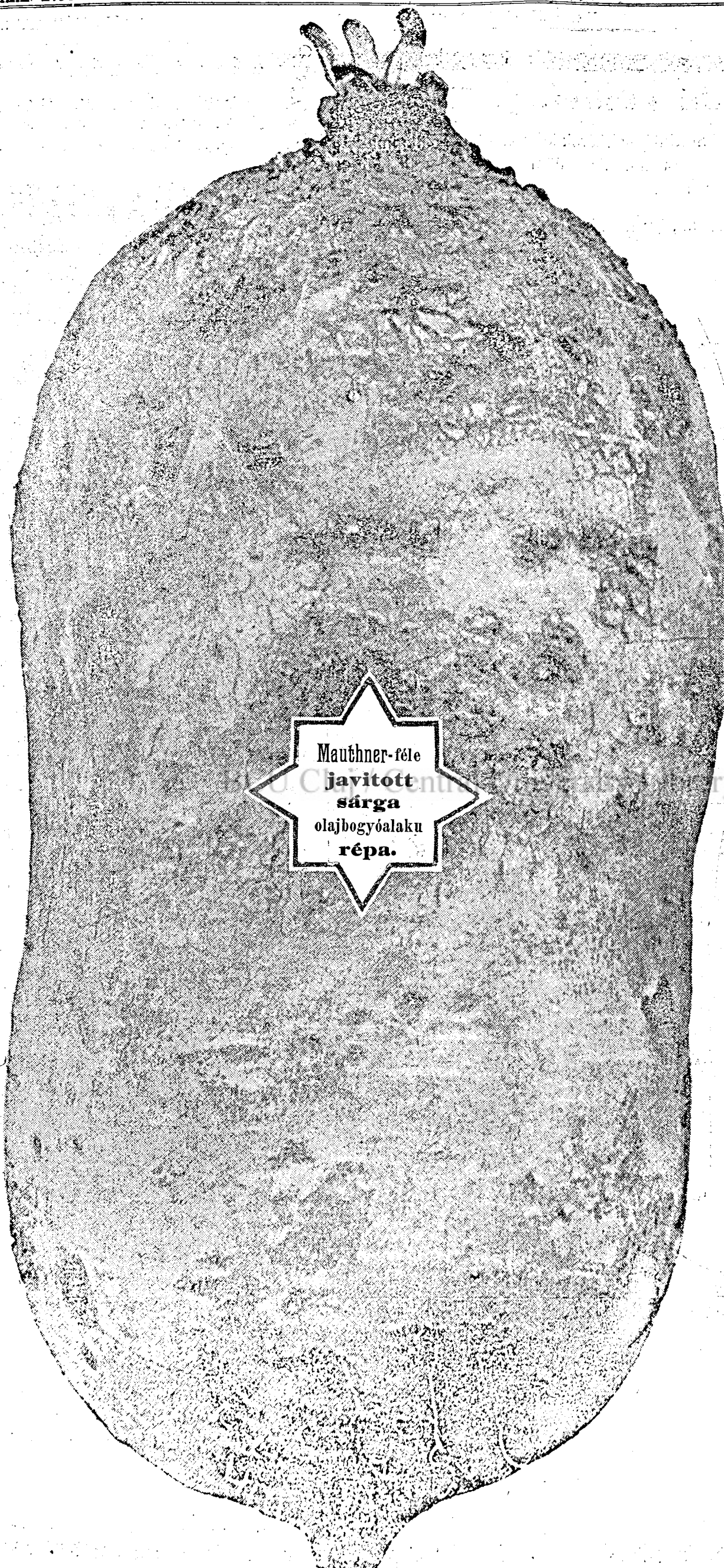
Tisztelettel
Szell Lajos
tiszttartó.

Gróf Almásy Dénes Uradalmának Jószágfelügyelősége.

A tavaszkor T. Cimtől rendelt eckendorfi és **impregnált** sárga oberndorfi répamag vetését illetőleg van szerencsém értesíteni, **hogy a répapalánták a rovarok pusztításának teljes mértékben ellentállottak**, egészen fajtisztáknak bizonyultak, a répatermés mennyisége pedig kat. holdanként 285 mmázsza, minden várakozáson felül volt, a nem **impregnált** répamagból kat. holdanként 252 métermázsza és 80 kg. termett.

Gyula, 1906. december 8.

Tisztelettel
Szekér,
jószágfelügyelő.

Mauthner-féle
javított
sárga
olajbogyóalaku
répa.

MAUTHNER-

féle

impregnált répamag

esillag jegyü

**a legnagyobb
terméseket adja,**

mert nem dugványokról, hanem 6–8
kilo súlyu tökéletesen kifejlődött anya-
répákból tenyésztek.

Legnagyobb

tápértékü répát ad,

mert az anyarépa mind egyenként
tápláló tartalom és takarmánytömeg te-
kintetében vegyileg megvizsgálatnak.

**A legegyenle-
tesebb kikelést
és leggyorsabb
növekedést**

mutatja,

mert mindig csak a leg-
utóbbi termésü friss mag
kerül szétküldésre, mely
az impregnálás által az
elképzelt legjobb tiszt-
tításon ment keresztül.

 Mauthner

 Ödön

cs. és kir. udvari
magkereskedése

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 33.
IV., Kossuth Lajos-utca 4.

1887

Árjegyzék

 kívánatra ingyen.

Elsőrendű vetőmag:

Váltó-buza az őszi vetésekben előforduló egérkárok kijavítására legalkalmasabb, minthogy az őszi buzától alig különbözik és márciusban elvetve, azzal egyidőben érik **15 kor.**

Székely-tengeri kertben nemesített, igen korán érő **15 kor.**

Duppai-zab **17 kor.**

Bükkönymag **17 kor.**

métermázsánkénti árban kapható özv. **gróf Pejácsevich Árhurné Mező-őri uradalmában** Árak Virágosvölgy vasuti állomáson, vevő zsákjaiban értendők. 1864 Öt métermázsánál kevesebb nem szállítatik.

Megrendeléseket elfogad **Nagy Gyula urad. intéző Mező-Ör, u. p. Kolozs.**

Gyakorlati oklevéllel; 23 évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkező

„GAZDATISZT”

ki a gazdaság minden ágában teljes szakértelemmel bír,

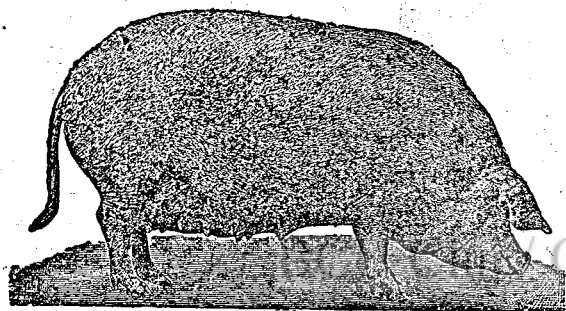
azonnali belépésre

Allást keres.

Címe megtudható a kiadóhivatalban. 1890

Yorkshire-sertések

erős, nagy, csontos példányok, tenyésztésre kiválóan alkalmasak, eladók Lovag **Aubin Károly** gazdaságában

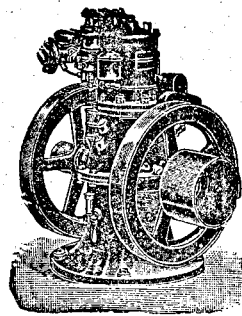

Királyhalmán (Nagy-Küküllő-megye) u. p. **Alsó-Komána, M. Á. V. Homoród-Kőhalom.**

Bővebb felvilágosítást **tulajdonos ad,** ki előjegyzéseket is elfogad. 1884

Kastélyok, istállók, borpincék

villanyvilágítási berendezései

„Signer” rendszerű önálló gépteleppel. A telep motorja gazdasági gépek hajtására is használható!

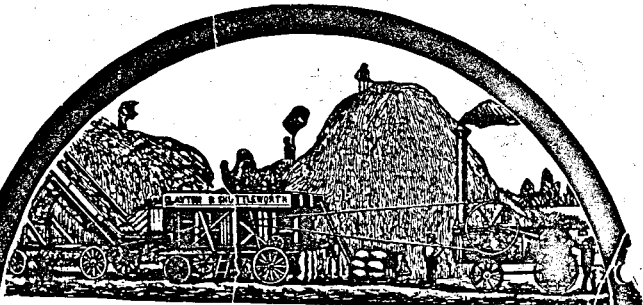
Referenciák: Dr. lovag Floch-Reyhersberg Alfréd Sződrákos (80 lágos telep). — Tost Gyula, Göd (60 lágos telep). — Nadányi Miklós Fekete-Győrös, u. p. Tenke (50 lágos telep). Szomjas Gusztáv Tiszalök (40 lágos telep). — Nadányi Pál, Pusztakovácsi, u. p. Berettyóújfalú (25 lágos telep). — Bossányi József, Némétpóna (15 lágos telep).

Ismertetést, költségvetést díjmentesen küld:

Signer F. és R.

mérnöki és elektrotechnikai vállalat BUDAPEST, V., Kálmán-utca 15.

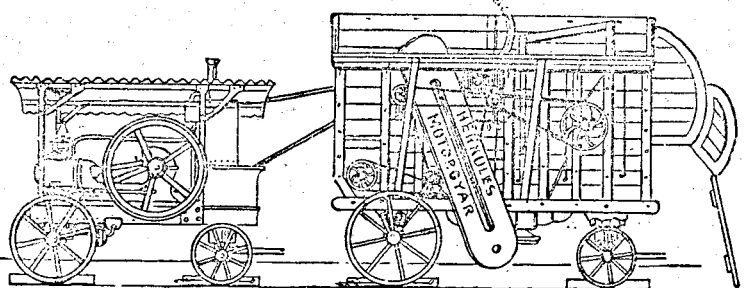
Mintatelep helyiségeinkben megtekinthető. Kényelmes fizetési feltételek. 1871. I.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH, Budapest, Váci-körút 63.

Locomobil és gőzcséplőgépek, szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők, tisztító-rosták, konkolozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kaplók, azecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, érelők, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdáknak fontos!

Legújabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzincseplőgépeket, fekvőmotorokat malom, és téglagyári berendezéseket kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállít a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-út 30.

Kitűnő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vétetnek. — Ártap és elismerő levelek ingyen és bérmentve. 1855

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemeltetés óránként és lóerőnként csak 1—1½ fillér! — Legolcsóbb és legszabályosabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság!

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cseplőkészletek. ●

HAJÓS és TÁRSA

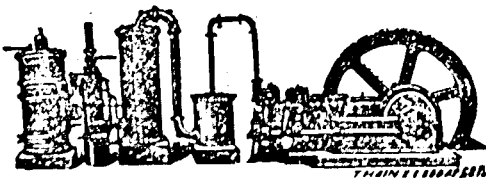
okleveles mérnökök motorvállalata

1809

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Telefon 66—69.

Arjegyzék és költségvetés ingyen.

Répa- mag

ővári, oberndorfi,
eckendorfi javított
óriás

Prairie Királyné
és

Székely

tengeri

Karós és törpe

babok

Gyorsfejlődésű

Magyar

bikák

Poland-china kan

malacok

Pekingi gácsérok

Orpington kakasok

lámpanélküli

Költőgépek

Pekingi kacsa-, emdeni

lud-, fehér és fekete

Orpington-

tojásokra

előjegyzést elfogad

Teleki Arvéd gróf

drassói uradalmi

intézősége, u. p.

Koneza.

1842

H á m o z v a

==== vagy ====

cs á v á z d a és sz á r i t v a

a mi Linhart- és Rázsó tanárok

szerint jobb, mint impregnált.

Clichéket
mindennemű nyomtatványhoz
szép és tiszta kivitelben
pontosan és olcsón
készít
Fischer tipót,
Phototipográfiai - Műintézet
Budapest,
VIII. Vas-utca 7. szám.
Videki megrendelések is pontosan
eszközöltek.

Ügynököket egyes váro-
sok vagy
vármegyék
területére, kedvező feltételek mellett biz meg
Pénzszekrények
eladásával, esetleg mintaraktárral kapcsolatban
NEY és EPSTEIN cég BUDAPESTEN,
VI., Podmanický-u. 4., a Becher és Hildeshelm-féle
és a „Panzer” A Kt gcs. pénzszekrény-gyárak magyar-
1882 országi vezérképviselte.

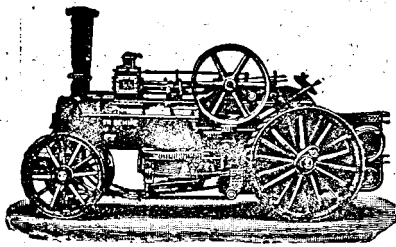
Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítási alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,970.340.— „
Tartalékok	764.760.16 „
Összesen:	2,735.104.16 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.23 „
1905. „	61.730.60 „
1906. „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.
1018 az igazgatóság.

Dehne Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

1835

Gőzekemondonyai hégazgatóló fon-
tos újításokkal vannak ellátva.
Az eddigieket minden irányban
megelőzik. Versenyképes árak, ked-
vező fizetési feltételek.

Vezérképviselet:

TIMÁR EDE
Budapest, Lipót-körut 28. sz.

Fiumei Kávébehozatali Társaság kolozsvári főkelepe Mátyás-király-
tér 12. (Telefonsz. 475.)
o o Oránként friss pörkölés. o o
Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm
3 korona 80 fillér. Zamatja és kitünő
íze felülmúlhatatlan. o o o o o o
Tea és Rum különlegességek.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
ÚJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.
WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI
TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVALASZTÁS ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM ÉS TÖMEGTERMELES
SZAVATOLÁS MELLETT.
WOHANKA és TÁRSÁBUDAPEST.
V. VACI-KÖRUT 76.
HELLER MÓR BRIST.

Hirdetmény!

Alólirott szövetkezet telepén még a készlet tart mintegy
1 1/2 millió 150 különféle faj a legnemesebb
Bor és Csemege-szőlő fajokból őszi szedésű, gondosan elver-
melt, minden **szőlőbetegségtől mentes**, a faj azonos-
ságáért teljes szavatosság mellett
ajánlja sima szőlővessző készletét,
továbbá igen szép 2-3 éves gyü-
mölcsfa ötványait, n. m.: Alma,
Körte, Kajszin, Őszi-barack, Cse-
resznye, Megy, Birs, Ójtot-Eper,
Eper, Akác és Gleditria magoncait, Diszfákat, virágzó cser-
jéket és felfutókat, Diót remek, szép különféle fajú és nagy-
ságu fenyőket a legutányosabb árakért pontos kiszolgálás
mellett ajánl a tavaszi idényre. 1839

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.
Az első kecskeméti szőlő és gyümölcsstermelő
Megrendelések: szövetkezet címére intézendők Kecskemétre.

Eladó házhelyek.

Kolozsvár legszebb jövőjü,
nagyon fejlődő városrésze-
ben — az új színház köze-
lében — az Erdélyi Gazdasági Egylet telkén, az Attila-utcában
még néhány jó házhely eladó. — Bővebb értesítés: naponta dél-
előtt 11-1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazda-
sági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. sz. alatt.

● Csatornázás! Vizvezeték! Villanyvilágítás! ●

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 50. szám.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett **Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteitkettős tisztító szerkezettel.**

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 50 sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikes Kelemen úrnál, Magyarcsetve (Erdély), Zeykfalvi Zeyk-Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KÁLLAI LAJOS féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 50. sz. a. kaphatók.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA.

EGYEDÁRUSÍTÓ ABELES EMIL

BUDAPEST VÁCI-UT 14. AJÁNL

PETROLIN BENZIN-MOTORT és LOKOMOBILT, RENDKIVÜL OLCSÓ ÜZEMŰ SZIVÓGÁZMOTORT.

FIGYELEM! T. motorvevőimet vagy megbízottjait a telepemen ingyen betanítom a kezelésre. ○○○○○○○○

A Locomobilok viz elpárolgatási készülékkel vannak ellátva s így a vízszükséglet 15 liter. Legmesszebb menő szavatosság.

BENZIN-LOKOMOBILS CSÉPLŐKÉSZLETEK.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Előrangú gyártmány.

FELTÉTELEN BIZTOS ÜZEM.

1892

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím: **Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.**

1762 Telefon 311.

Piros Delaware vessző

sima 30.000 drb. I. oszt., ezre 20 frt. II. oszt. 15.000 drb. ezre 10 frt. Fajtisztaságért felelősség!

2 éves bor és csemege fás és zöld oltványok, a legkitűnőbb Chasselas, Muskotály és különleges csemege fajokban.

Európai és amerikai

sima gyökeres vessző, mérsékelt áron.

Árjegyzéket mely a „Delaware“ s az összes fajok részletes ismertetését és sok hasznos tudnivalót tartalmaz — **ingyen és bérmentve** küld.

SZÜCS SÁNDOR ÉS FIA szőlőtelepe

1793 **BIHARDIÓSZEG 14.**

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság **resicai mezőgazdasági gépgyárának Vezérügynöksége**

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej. Páncélacél-kormánylemez. Magasított acél-ekéfej. Porvédő kerekek. Acél gerendely.

Tiszta acélananyag a saját hámorainkból.

1457

Sürgöncím: „Agraria“ Budapest. Rövidített levélcím: „Agraria“ Budapest. V., Váci ut 2.

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyjérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetátér. Fótér 9.

1729 **Sárospatak,**
Kossuth Lajos-u. 70.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpénztári Cheque számla: 15603 Cheque számla: a Magy. Ieszámit. és pénzváltó-banknal.

BANKOSZTYLYA

utján törlesztéses jelzálogköcsönt földirtókra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

köcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre — a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Göcsaplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészgári berendezéseket, Szecskaágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, cukor, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. — Műtrágya, erőtakarmányok Derbyelaszté, zsák, ponyva stb. stbt.

Fajtisztá vetni való **burgonya.**

Haas Ignác kemecsei és görög szállási gazdaságaiban vetési célokra következő — **fajtisztá** burgonyafajok rendelhetők:

Hortensia, Imperator, Prof. Maerker métermázsánként 5.— kor.

Magyar kincs, Reichskauzler, Aspasia, Hatzfeld hercegnő, Nansen mm.-ként 7.—

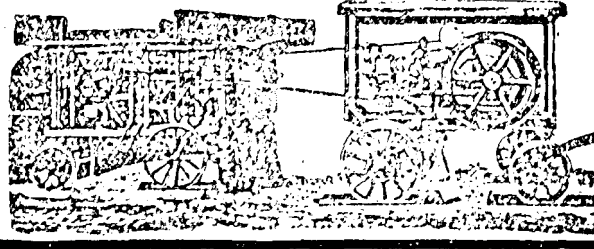
Up to Date, St.-Wenzel, Dabér, Gratia, Sas métermázsánként 9.—

ab Kemecse vagy Görög szállási állomás. Zsákok önköltségen számítanak. Waggon-rakományok vételénél, külön egyezség szerinti mérsékeltbb 1826 árak. — Rendelések

Haas Ignác Nyiregyháza

cimre kéretnek.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelésű **„GLÓRIA“** benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek gazdasági és ipari célokra.

KÁLLAY motorgyárában

Budapest, VI., Nagymező-utca 43

szerezhetőek be jótállással legolcsóbb árban. 3-5 évi részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni. — Használt gőzgépek cserébe vétetnek. —

1877

Szigeti Lajos utóda!

HÉJJ és STIASNY

szíjgyártók, nyergesek és bőröndösök

BUDAPEST, VIII., Muzem-körút 10/c sz.

A legnagyobb raktárt tartunk nyergekből, lószerszámokból, mindennemű lovagló- és utazási cikkekből s minden készítményünk elegáns és tartós kivitelű. Ugy lófölszerelési tárgyakra, mint bőröndökben és általában bármiféle utazási cikkeken a legfinomabb és legszebb kapható, még pedig úgy a szerényebb, mint kényesebb igényeket kielégítő. Tartalékos tiszték részére a fegyvergyakorlat tartamára kompl. nyergeszerrel kölcsön is szolgálunk.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ-
MOTOROK és LOKOMOBILOK.
ÜZEMKÖLTSÉGEK NAGYSÁGSZERINT
1½-2 FILLÉR
ÓRÁNKÉNT és LŐERŐNKÉNT
NINCS ROBBANÓ és TÜZ-VESZÉLY.
MINDEN PÉNZÜGYÖRI ELLENŐRZÉS
és ENGEDÉLY NÉLKÜL.

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST
V. VACZIKÓ RUT. 76.

HAZAI IPAR!!

1811

Gyakorlati oklevéllel és 21 évi gyakorlattal valamint jó bizonyítványokkal rendelkező

gazdatiszt

ki az összes gazdasági teendőkben teljesen jártas m. j. 1-sejére

kezelő gazdatiszti

! állást keres; !

szükség esetén hajlandó 6000 korona óvadékot készpénzben letenni.

Cime és bizonyítvány másolatát a kiadóhivatalban.

1881

Eladó szőlőoltványok.

Hiányok pótlására: Kétéves, dus gyökérzettel százanként 20 kor.

Telepítésre: Gyökeres zöld oltvány ezre 160 kor. — Sima zöld oltvány ezre 80 korona.

Fásoltvány I. oszt. ezre 200 kor.

Mind Riparia Portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor- és csemege fajokban.

Teljes tisztelettel:

Csépány Mihály

1850 Gyöngyös.

Dávid S. J.

kocsigyártó és kocsifényező üzlete

BUDAPEST,
V., Vigszínház-utca 3.

Raktáron vannak különféle alaku kocsik. Régi kocsik előnyös feltételek mellett becseréltetnek s kijavított s fényezett állapotban ismét eladatnak.

1821

CSABAGYÖNGYE

már július hóban érő, bőtermő, igen jól szállítható muskatály szőlő-ujdonság, sima és gyökeres vesszők és egyéb **exquisit** szőlőfajták árjegyzéke

1854 megjelent.

Sajgó, posta: Szécsény

Siposs Imre

ny. kir. jbiró szőlőszetéről.

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözőgép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEITNER és RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrassy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.

Árjegyzék és ajánlat ingyen! Alapítva 1865. 1856 Számos első kitüntetés!

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisszebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Előnyös feltételek. Teljes 100-es évfolyam.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Acetylén világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX** készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli

berendezések.

Specziálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés nincsen. olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül **Motorok**: benzínre, gázra, nyersolajra stb.-re bármilyen célra.

FEJÉR és SCHMIDT

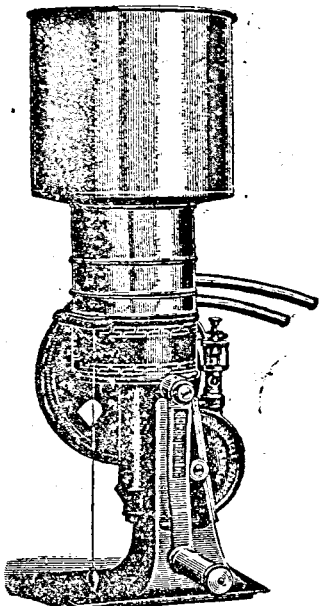
Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

1807 (a.)

Alfa Separator r. t., tejjgazdasági gépgyár

Budapest, VI. Lomb-u. 11.

**1907. évi mintájú
Alfa Separator**

a legújabb és legtökéletesebb fölöző-gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejjgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

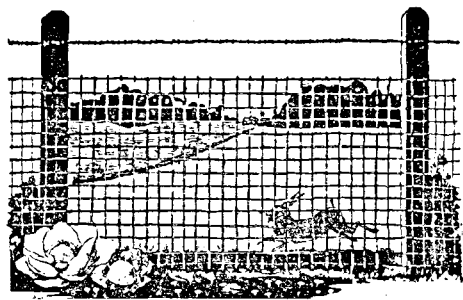
Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

BÁMULATOSAN OLCÓSÓ KERITÉSEK

Szülőtermelők

figyelmébe!

figyelmébe!

Mezőgazdák

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII. Üllői-ut 48/36.

ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legelőcsöbbs kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szülő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnyei: Olcsóság!

Horganyozott vasodronyból készül, (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel.

Készletben: 1, 1½, és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2- 2-2 2-5 2-8 mm

Ár □-méterenként: 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2- 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenként: 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számított négyesdméterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átmozgást megnehezít. A fonat csavart szálat — mint vékony sodronykötelet — a kerítés hosszirányában futnak, mitáltal nagy az ellenálló képesség; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúsása tehát ki van zárva. ½ m. és 75 cm. magas fonat kapható az 1 m. és 1½ m. magasnak közepén való elvágása révén.

Könnyű kezelés: Kéznel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tüskés sodrony ára méterenként 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tüsketávolsággal.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostélyokat, ökörszárkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyórostákat, cséplőgépekre való gabonaszétválogató-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1874

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

KWIZDA FERENC JANOS

cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész 1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósporcikkek.

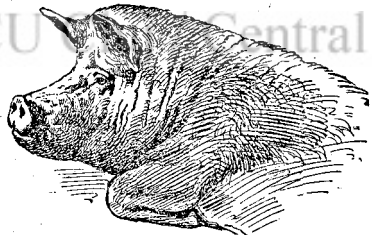
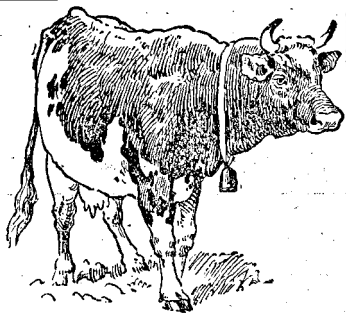

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóknban, ugy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

**KWIZDA-féle
Korneuburgi marha-táppor.**

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1-40 K. ½ doboz 70 fillér.

Kwizda-féle sertéspor

Egészségi por a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1-20. Nagy doboz Kor. 2-40.

Kwizda-féle baromfi-por

diatetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra lúdak, kacsák, tyukok, gyógytyukok, pávak stb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: **TÖROK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

1888 **Valódi TULLN-i sárga**

kifli krumplic; eredeti TULLN-ból hozatott gumó után termelt; a bécsi piacot egyedül uraló kitünő csemege krumplic fajta, melyet Bécsben 20%-nyi közönséges krumplic hozzákeverése után is kilónként 24 filléren árulnak. — Mig a készlet tart, kapható:

Dr. K. TOMPA ARTHUR

gazdaságában.

Kr. Horvát, u. p. Szilágy-Kraszna

5 kg.-os postacsomag ára 1 K. — f.
50 kg.-on felül vasúton szállítva kg.-onként — " 16 "
Ugyanott kitünő rózsakiflic-csemege krumplic — " 16 "
Magyar kincs — " 12 "

Mind szavatolt fajtisztá acclimatizált gumók. A tavaszi vetési időnyre ajánlvá.

**Hirdetéseket jutányos áron
felvállal e lap kiadóhivatala**

„NOXON“ Canada-kaszáló-gépeket
elsőrendű gyártmányt
Kévekötokeket, Arató-gépeket, Fűkaszálókat,

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak:
MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS II/1.
gépgyára és vasöntödéje.
M. m. Frankfurt, Berlin, Párizs,
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

Figyelmeztetés

Mastin
a Doctor Trnkóczy krajnai hizlaló és védőszere. Kereskedésekben is kapható s a legmagasabb kitüntetésekben részesült. — Gondos gazdák minden tenyészállatnak adják s ezrivel küldik a köszönő iratokat. Trnkóczy-gyógyszerháza 1689 Laibach. — Postán küldve 5 csomag ára 2 korona 70 fillér.